Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği'nin aylık yayın organı

●

1 Aralık 1985
Yıl 1, Sayı 8
Fiyatı: 1,-DM

SOL BİRLİK

Uzayın silahlanması engellenmeli uzay barışçı amaçlar için kullanılmalıdır

Sol Birlik tüm demokrasi güçlerini güçbirliğine çağırdı

● İdamlar ve işkenceler durdurulmalı, yeni tutuklamalara son verilmeli

● Siyasi tutukluları kapsayan genel bir af bir an önce çıkarılmalı

● Kürt halkı üzerindeki baskılar kaldırılmalı, Kürt halkının ulusal demokratik hakları tanınmalı

● Korkunç boyutlara varan işten çıkarmalar durdurulmalı, işsizliği ve pahalılığı önleyecek tedbirler alınmalı, dış borç ödemeleri durdurulmalı

● Tüm çalışanlar için grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklar eksiksiz elde edilmeli

● Barıştan, yumuşamadan, silahsızlanmadan yana bir dış politika izlenmeli, Savunma Işbirliği Anlaşması, Mutabakat Belgesi ve aynı nitelikteki diğer ikili anlaşmalar iptal edilmeli

● 'Terörle Mücadele Örgütü' vb. kuruluşlar dağıtılmalı

Kasım ayında, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı SOL BİRLİK'ini oluşturan partiler arasında üst düzeyde yöneticilerden oluşan delegasyonların katıldığı bir toplantı yapıldı.

Toplantıda dünyada, bölgemizde ve Türkiye'deki son gelişmeler değerlendirildi; önümüzdeki dönemde yürütülecek çalışmalarla ilgili kararlar alındı ve Nikaragua ve Güney Afrika halkları ile dayanışma dile getirildi. Faşist Türk cuntasına karşı yürütülmekte olan demokrasi mücadelesinde, sol güçlerin birliğine dikkat çekildi; tüm demokrat, yurtsever ve sol güçlere yönelik bir bildiri yayınlandı.

Sözkonusu bildiride, ABD emperyalizminin Reagan yönetimi eliyle tırmandırdığı uluslararası gerginliğe, silahlanmaya, nükleer savaş tehlikesine dikkat çekilirken, başta Sovyetler Birliği olmak üzere, tüm barış güçlerinin barışı koruma çabalarına yer veriliyor ve şöyle deniyor:

"SSCB-ABD zirve toplantısı bu süreçte önemli bir kilometre taşı olabilir. Sovyetler Birliği yönetimi bu toplantının en yararlı şekilde değerlendirilmesi, toplantıda yumuşama doğrultusunda somut ve kalıcı adımların atılması için azami çabayı sarfediyor. Stratejik atom silahlarının karşılıklı olarak yarı yarıya azaltılması önerisi, Sovyetler Birliği'nin barışçı politikasının somut ve içtenlikli bir öze sahip olduğunu bir kere daha gösterdi ve bütün dünya halkları tarafından hararetle onaylandı.

Devamı 7. sayfada

Barış bir haktır

Geçtiğimiz ay tüm dünya Cenevre Zirvesi'ni konuştu. SBKP Genel Sekreteri M. Gorbaçov ile ABD Devlet Başkanı R. Reagan'ın Cenevre'de biraraya gelmeleri, sadece bu iki ülke halklarını değil, kuşkusuz bütün dünya halklarını yakından ilgilendiriyordu. Nasıl ilgilendirmesin ki? Beyaz Saray'ın estirdiği soğuk savaş rüzgarları nedeniyle alabildiğine tehlikeli boyutlara ulaşan mevcut uluslararası gerginlik koşullarında yapılan zirveye gösterilen bu büyük ilgi, aslında kalıcı ve adil bir dünya barışına, uluslararası yumuşamaya ve silahsızlanmaya duyulan özlemin bir ifadesiydi. Gerçi taraflar arasında -Sovyetler Birliği'nin tüm yapıcı ve esnek tutumuna rağmen- temel konularda somut bir anlaşmaya varılamadı, ama zirve herşeye rağmen olumlu bir diyalogun başlangıç adımı olarak değerlendirildi. Hiç değilse, altı yıllık bir aradan sonra iki ülke arasında tekrar bir diyalog başlamış oldu.

Barış bir haktır ve her hak gibi, uğrunda mücadele verilerek kazanılır. Dünya halkları bu mücadeleyi sürdürüyor. Çünkü halkların barışa ihtiyacı var. Dünyamızı sadece bir nükleer felaketten **korumak** için değil, aynı zamanda bu dünyayı **kazanmak** için de barışa, farklı sosyal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde yanyana varolmalarına, uluslararası yumuşamaya ve topyekün silahsızlanmaya ihtiyacımız var. Soğuk savaş rüzgarları, insanlığın sadece **geleceğini** değil, **bugününü** de karartıyor. Yaşadığımız son yıllar bunu apaçık gösteriyor. Bu yüzden barış mücadelesi, dünya halklarının demokrasi, bağımsızlık ve sosyalizm mücadelesi ile kopmaz bir bütünlük içindedir. Faşist diktatörlüğü alaşağı etme ve demokrasiyi kazanma mücadelemiz için de durum farklı değil elbet.

Evren-Özal şebekesi, halkın daha çok sefalete itilmesi pahasına, emperyalist silah tekellerinin kasalarına milyonlarca dolar akıtma hazırlıkları içinde. **"Savunma İşbirliği Anlaşması"** tek bir noktasına dahi dokunulmaksızın bir yıl daha uzatıldı. Türkiye'ye yeni atom silahları yerleştirilmesi hesapları yapılıyor. Enflasyon almış başını giderken, halka **"fazla para harcamayın"** öğütleri veren Özal, **"silah tüccarları kapımda sıra olmuş bekliyor"** diye övünüyor. Bütün suçları barışı savunmak olan aydınlarımız yıllardır hapislerde süründürülüyor. Kürt halkını sindirmek için Türk ordusuna milyonlarca lira sunuluyor. Her yıl kısıtlı devlet bütçesinin yüzde 45'i askeri harcamalara ayrılıyor. Ama sözgelimi sağlık harcamaları, bütçe içinde 1980'de yüzde 5 oranındayken 1985'te yüzde 2,5'a, gayri safi yurtiçi hasılaya oranı bakımından ise 1970'de yüzde 1,3 iken 1983'te binde 6'ya kadar geriliyor.

Şimdi halkın sağlığından, sofrasından, eğitiminden çalınan paraları, nasıl daha fazla silah tüccarlarına peşkeş çekeriz, tekelci parababalarına bu yoldan nasıl milyarlar aktarırız diye hesaplar yapılıyor. Ekmek yerine silah, ilaç yerine top, okul yerine tank! Hem de ne için? Demokratik hak ve özgürlükleri boğmak için, halklarımızın mücadelelerini bastırmak için, bölge ve dünya barışını ve güvenliğini tehdit için.

Dünya barış mücadelesine bugün yapacağımız en büyük katkı, faşist iktidara son vermektir.

SOL BİRLİK ●

Halka karşı yeni bir terör örgütü

Diktatörlük, polis yasasında yaptığı değişikliklerle polisi olağanüstü yetkilerle donatmanın ardından halka karşı yeni terör örgütleri oluşturuyor. Bunlardan biri, 1986 yılbaşından itibaren faaliyete geçeceği bildirilen **"Terörle Mücadele Harekat ve Daire Başkanlığı"** (TMHDB)'dir.

Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan bu örgütün terörle mücadele edeceğinden söz edilmesi, yine, salt iç ve dış kamuoyunu aldatmak içindir. Beş yılı aşkın bir süredir kitleler üzerinde amansız bir terör rejimi kurmuş olan Evren-Özal çetesi, ileriye yönelik olarak da kitle, mücadelesini bastırmak, demokrasi güçlerini ezmek için, kurdukları faşist devlet aygıtına yeni yeni baskı kurumları ekliyorlar. TMHDB da bunlardan biri.

Devamı 7. sayfada

SSCB-ABD Cenevre Zirvesi sonuçlandı:

Nükleer savaşa izin verilmeyecek

Askeri üstünlük sağlamaya çalışılmayacak

Cenevre Zirvesi, nükleer bir yıkım tehlikesinin dünyamızı çok ciddi tehdit ettiğini, nükleer bir savaşın galibinin olamayacağı gerçeğini, askeri üstünlük sağlama eğilimlerinin hiçbir yarar sağlamayacağını uluslararası kamuoyunun gözleri önüne serdi. Cenevre Zirvesi'nin başarısı, bir yanıyla nükleer felaketi önleme yolunda, büyük görüş ayrılıklarına rağmen çalışmaların sürdürülmesi sürecini başlatmak olurken, bir yanıyla da silahlanma yarışının, nükleer savaşın, insanlık için en ciddi tehlike olduğunu, yaşama hakkını sürdürmek isteyen her insanın önüne koyması oldu. Şimdi, silahsızlanmadan, yumuşamadan, barışçı işbirliğinden yana tüm güçlerin önünde çok somut bir görev duruyor: Bu gerçeği yığınların bilincine çıkartmak. En masum, en doğal yaşama hakkından, bu talepten yola çıkarak, uzayın silahlanmasını engelleyerek barışçı amaçlar için kullanılmasını sağlamak, yeryüzündeki silahlanmanın durdurularak azaltılmasına çalışmak ve dünyamızda kalıcı güvenilir bir barışın kurulması mücadelesine vargüçle katılmak. Barış eylemini yükseltmek.

Cenevre Zirvesi uygun bir ortam doğurmuştur. Bu gelişmeyi ileri götürmek görevdir.

Cenevre Zirvesi'nin doğurduğu ortam, Ankara'daki koyu Amerikancı Evren-Özal diktatörlüğünü de sıkıştıracaktır. Dış politika ve savunma konularının tartışılamadığı ülkemizde, bu konulardaki politika ABD'ye bağımlılığın bir sonucu Beyaz Saray ve Pentagon'un dayatmaları olarak beliriyor. ABD'nin bölgedeki saldırgan politikası için Türkiye bir köprübaşı olarak kullanılıyor. Savunma ve silahlanma harcamaları alabildiğine artan ülkemizde, NATO yükümlülükleri halkımızın belini bükerken, şimdi emperyalist silah tekellerine üç beş holdingin çıkarı için davetiye çıkartılıyor. Silah tekelleri, Özal'ın bulunmaz arpalık olarak sunduğu Türkiye'ye akın ediyor. Koyu Amerikancı Evren-Özal diktatörlüğünün bu tutumu, dünyada ağır basan barışçı gelişmeye terstir ve halklarımızın çıkarlarıyla bağdaşmamaktadır.

Cenevre Zirvesi'nin ardından Ortadoğu konusunda, Reagan'dan beklediği yanıtı alamayan Özal'ın ve diktatörlüğün yalıtlanma süreci Cenevre Zirvesi'nin yarattığı yeni ortamda daha da hızlanacaktır.

Türkiye'deki tüm barışseverlerin, demokratların önünde bugün diktatörlüğün politikasına karşı daha enerjik karşı çıkma ortamı doğmaktadır. Cenevre Zirvesi'nin ülkemize yansıyacak sonuçlarından biri de bu olacaktır.

Cenevre Zirvesi haberi 5. sayfada

PKK üzerine açıklama

Geçtiğimiz günlerde İsveç'te Kürdistan Öncü Işçi Partisi'nin 10. yıl kutlama gecesinde yeni bir cinayet işlendi. Bu PKK'nın neden olduğu ilk olay değil ve gelişmeler sonuncu olmayacağını da gösteriyor. Çünkü PKK, politik mücadelede devrimcilik adına bireysel terörist ve mafya türü yöntemleri egemen kılmak için ısrarlı bir çizgi izliyor. PKK'nın kendisinden ayrılan herkesi **"hain"** diye niteleyerek onları fiziksel olarak yoketme taktiklerine başvurduğu ve kendi dışındaki bütün sol ve yurtsever politik güçleri **"oportünist, revizyonist, pasifist"** diye damgalayarak, birçoğu ile kaba kuvvete dayanan, silahlı saldırıları da içeren çatışmalara girdiği biliniyor. Ortadoğu'da ilerici, yurtsever güçleri bölmeyi amaçlayan bir dizi olaya karıştığı ve nihayet bu tutumunu yurtseverlere ve komünistlere karşı silahlı saldırılar düzenlemeye kadar vardırdığı görülüyor. PKK bütün bu eylemlerini kendi

Devamı 2. sayfada

PKK protesto ediliyor

SOL BİRLİK'in Apocuların bu cinayetlerine yönelik çıkardığı açıklamaların yanısıra, Batı Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde çok sayıda Türkiye ve Kürdistanlı örgütler, birlikte bildiri çıkartıp açıklamada bulundular.

Isveç'te SOL BİRLİK

Devamı 7. sayfada

Avrupa Parlamentosu kararı ardından
Sahtekar olan kimdir?

Avrupa Parlamentosu'nun Türkiye hakkındaki kararı faşist rejimin sözcülerini ayağa kaldırdı. Dışişleri sözcüsü, onaylanan raporu hazırlayan Ingiliz milletvekili Balfe için **"yalan söylüyor,"** dedi. Özal ise Balfe'yi bir mahalle kabadayısı ağzıyla **"sahtekar"** diye niteledi. Boyalı basın Balfe'ye, AET'e ve onun Türkiye temsilcisi Morgan'a ateş püskürüyor. Bu kararın sosyalist, komünist grupların ve yunanlıların ortak çabalarıyla çıkarılan düşmanca bir karar olduğunu, tek yanlı ve taraflı olduğunu ileri sürüyor.

Diğer yandan da Özal hükümeti, kararı önemsemezmiş gibi görünmeye çalışıyor. Özal, kendine özgü o ünlü pişkinlikle, **"AET'nin 600 milyon dolarına ihtiyacımız yok,"** dedi.

Oysa, bu kadar telaş ve öfke Avrupa Parlamentosu kararının önemini ortaya koyuyor. Bu karar politik, ekonomik ve moral bakımdan faşist rejime, Evren-Özal ekibine önemli bir darbe oldu.

AET'nin Türkiye ile ilişkilerini donduran karar, aynı zamanda, Avrupa kamuoyunun, Evren-Özal ekibinin **"demokrasiye geçtik"** biçimindeki demagojisine kanmadığını ortaya koydu. Kararda özetle şu gerçekler dile getiriliyor:

Türkiye'de -Raporun deyişiyle- **"bazı olumlu gelişmeler"**e karşılık, insan haklarını güvence altına alan iyileşmeler görülmemektedir. İdam cezası kaldırılmadı; karakollarda işkenceler sistemli bir şekilde devam ediyor; sanık-

Devamı 7. sayfada

"Üslere karşı ticaret" isteyen Özal neyin ticaretini yapıyor ?

ABD ile Türkiye arasındaki Savunma Işbirliği Anlaşması, **"ticari"** bir politika sonucu kendiliğinden bir yıl uzadı. **"Üslere karşı ticaret"** isteyerek, boyalı basının da desteği ile ABD'ye **"sert"** çıkan Özal, Amerika'nın istekleri karşısında ülke çıkarlarını savunur bir havaya girdi. Oysa gerçekler, bunun tam aksini gösteriyor.

Özal kendi ifadesiyle **"pazarlık"** yaptığı üsler konusunda, Türkiye'nin çıkarlarını bir **"tüccar"** kadar bile koruyamıyor. O, tam bir uşak gibi davranıyor. Tüccar malı varsa satar, parası varsa mal alır. Bunun pazarlığını ya-

Davamı 7. sayfada

Demokratik programda işçi hakları ve sosyal güvenlik

12 Eylül askeri darbesinin ana hedefi işçi sınıfımızdı. Hep vurguladığımız gibi, 24 Ocak kararlarının **"hakkıyla"** uygulanabilmesi için, öncelikle işçi sınıfının yükselen mücadelesinin bastırılması gerekiyordu. Cuntanın ve akıl hocalarının **"işçi meselesinin halledilmesi"** diye dile getirdikleri şey buydu. Çünkü işçi sınıfımız, tekellerin sorumlusu olduğu ekonomik bunalımın bedelinin sırtına yüklenmesi çabalarına karşı direnme karar ve azmini, grev silâhını en etkili şekilde kullanarak dosta da düşmana da gösteriyordu. 60 binin üzerinde DISK'li işçi grevdeydi ve Türk-Iş üyesi yaklaşık 300 bin işçi de bir kaç ay içerisinde greve başlayacaktı. Işte bu **"mesele"** nin tekelciler yararına **"halledilmesi"** gerekiyordu ve cunta ilk günden itibaren bu asıl görevini grev çadırlarını yıkarak yerine getirmeye başladı.

12 Eylül'den bu yana, gerçek işçi ücretleri yarı yarıya azaldı. Sadece son iki yılda, işçilerin alım gücündeki gerileme yüzde 21'e ulaştı. Oysa aynı süre içinde, **"milletçek elele fedakârlığı paylaşma"** teraneleri altında tekeller hiç durmadan kasalarını doldurdular. Sözgelimi, Istanbul Sanayi Odası'nın geçen sayımızda değindiğimiz açıklamasına göre, 1984 yılı içerisinde 500 büyük firmanın ortalama kârı yüzde 107 artış kaydetti. Bir yanda sürekli yoksullaşan, süngü zoruyla açlık sınırında yaşamaya zorlanan susturulmuş milyonlarca işçi ve emekçi, öte yanda geçen her yıl kârlarına kârlar katan bir avuç asalak parababası. Işte cuntanın en parlak bâşarısı!

Cunta, önce işçi sınıfının yıllar süren kahırlı mücadeleler sonucu elde ettiği tüm yasal ekonomik-demokratik hak ve özgürlüklerini zorbalıkla ortadan kaldırdı. Ardından, fiilen oluşturduğu bu çerçeveyi sözümona hukuki kisveye büründürdü. Çıkar. dığı yasa, tüzük ve kararnamelerle, çalışma hayatına ilişkin tüm mevzuatı anti-demokratik yönde, geriye doğru değiştirdi. Pek çok hak ve temel kazanım, ya hepten yok sayıldı ya da adı var kendi yok mertebesine indirildi. En başta grev hakkı fiilen kullanılamaz bir hale sokuldu. Grev silâhını etkisizleştirebilmek için ne mümkünse yapıldı. Bu arada patronların yıllardırısrarla talep ettikleri üzere, lokavtın anayasal bir hak ola. rak tanınması da ihmal edilmedi.

Grev hakkı tüm sendikal hak ve özgürlüklerin kalbidir. Eğer grevden, sonuç alıcı işlerliğe sahip kullanışlı ve etkili bir yasal hak olarak sözedilmiyorsa, diğer sendikal hak ve özgürlüklerden bahsetmenin de pek bir anlamı yoktur. Çünkü bu hak ve özgürlüklerin asıl güvencesi grevdir. Sözgelimi, mücadeleye, pazarlık masasına işçi sınıfının ağırlığını koymasına elverişli bir grev hakkı olmaksızın, toplusözleşme hakkından söz edilebilir mi? Elde edilen bir kazanımın korunması veya uygulamaya sokulması, işçilerin gerektiğinde greve başvurma tehditi olmaksızın nasıl gerçekleşebilir? Eğer çok güç de olsa başlatılabilen bir grev, patron üzerinde hiçbir zorlayıcı etkide bulunmuyorsa, işçilerin en basit haklarını dahi patron tasallutundan sakınmak mümkün değil demektir. Bugün Türkiye'de olan da budur. Grev hakkının olmadığı veya etkili şekilde kullanılamaz hale sokulduğu yerde, sendikaların işlevi de alabildiğine kısıtlanmış demektir. Tıpkı bugün Türkiye'de olduğu gibi. Şimdi üst düzeydeki Türk-Iş yöneticilerinin **"bu yasalarla grev yapılamaz"** diye yakınmaları da bu yüzdendir.

Grev hakkının, dolayısıyla sendikal hakların olmadığı bir rejime, geniş işçi ve emekçi yığınların güçlü sömürücü azınlık karşısında haklarını savunabilmek, daha iyi çalışma ve yaşama şartları uğrunda mücadele yürütüp direnebilmek hakkının yasal güvencelere bağlanmadığı, tam aksine yasaklar altında boğulduğu bir siyasi rejimin adına bizce demokrasi denilemez. En azından, işçi ve emekçilerin bu tür bir **"demokrasiyi"** kabullenmeleri düşünülemez. Oysa burjuvazi açısından, işçilerin sus pus olup oturdukları ve ne verilirse onunla yetindikleri, kimsenin etlisine sütlüsüne karışmayıp kıt kanaat geçindikleri, siyasi arenayı tümüyle burjuvazinin temsilcilerine terkedip seyircilik yaptıkları böylesi bir **"demokrasi"** elbetteki tercih edilir niteliktedir. Ama yığınların siyasi ve demokratik hak ve özgürlükleri, halkın çıkarlarını kararlılıkla savunan gerçek sol güçlerin demokrasi programının asla ayrılamaz bir parçasıdır.

Bu nedenle, Sol Birlik'in tüm demokrasi güçlerine önerdiği ve son bir kaç sayıdır tek tek maddelerini irdelediğimiz Demokratik Güçbirliği Platformu metninde ekonomik-sendikal hak ve özgürlüklere ilişkin taleplerin özel bir ağırlığı vardır.

Cuntanın, tüm demokratik hak ve özgürlüklere karşı açtığı savaşın bir parçası olarak sendika ve iş yasalarında yaptığı değişiklikleri daha önce işlemiştik. Sol Birlik, faşizmden çıkarı olmayan tüm güçlerle birlikte yürütülecek ortak mücadele ile yaşama geçirilmesini savunduğu demokratik talepler arasında, cuntanın gaspettiği işçi haklarının yeniden kazanılması ve daha da genişletilmesi talebini, canalıcı nitelikteki başlıca hususların altını çizerek önermektedir. Demokratik Güçbirliği Platformu, 12 Eylül sonrası işçi haklarına getirilen tüm kısıtlamaların kaldırılmasını ve ayrıca faşist diktatörlük altındaki politik ve sendikal nedenlerden ötürü işten atılan işçilerin eski işlerine dönmelerinin sağlanmasını savunmaktadır. Açıktır ki bu talep, sadece basit ve doğal bir hak iadesi isteğini dile getirmenin de ötesinde, gelecekteki mücadelenin çıkış noktasını ve gelişimini belirleyecek önemde bir taleptir. Öte yandan, sendikal taleplerin yükselmeye başlamasıyla birlikte özellikle ileri nitelikteki işçileri hedef alan toplu işten çıkarmaların bütün şiddetiyle devam ettiği düşünülürse, böylesi uygulamalara maruz kalan işçilerin yeniden işlerine dönmeleri talebinin güncelliği ve aciliyeti kendiliğinden görülür. Bu talep, kazanılmış mevzilerin korunması ve patronların gelecekteki benzeri uygulamaları karşısında bir güvence teşkil etmesi açısından, vazgeçilmez önemdedir.

Demokratik Güçbirliği Platformunda, **"Tüm çalışanlara genel, siyasi ve dayanışma grev hakkı da dahil olmak üzere eksiksiz grevli, toplusözleşmeli sendikal haklar sağlamak, lokavtı yasaklamak"** uğrunda ortak mücadele çağrısı yapılmaktadır. Görüldüğü gibi Sol Birlik, sadece işçilerin sendikal haklarının eksiksiz sağlanmasını değil, aynı zamanda tüm çalışanların, öğretmenlerin, teknik elemanların ve bütün memurların gerçek anlamda, yani grevli- toplusözleşmeli sendikal haklara kavuşmaları talebini yükseltmektedir. Bu talep, 12 Eylül öncesinde olduğu gibi bugün de tüm sol güçlerin ortak gündem maddesidir ve cuntanın dernek kurma hakkını dahi ortadan kaldırdığı geniş yığınının çıkarlarını savunmaktadır.

Demokratik taleplerimiz arasında, asgari ücretin günün koşullarına uygun bir düzeye yükseltilmesi talebi de yer almaktadır. Işçilerin aşına ekmeğine göz diken cuntanın sultası altında gerçek ücretlerin nasıl gerilediği ve bundan en fazla asgari ücretle geçinmek zorunda olan geniş yığınların zarar gördüğü; Özal hükümetinin son belirlediği asgari ücretin enflasyon karşısında değil mevcudu korumak, işçileri hepten kuru ekmeğe mahkum ettiği; bütün bunların da cuntanın sopası altında işçi haklarının yok edilmesi sayesinde mümkün olduğu düşünülürse, bu talebin demokrasi mücadelemizin gelişip güçlenmesi ve yığınlara malolması bakımından taşıdığı önem ortaya çıkar.

Sol Birlik'in aynı önerisinde yer alan **"Toplumun tüm kesimlerini kapsayan çağdaş bir sosyal güvenlik sistemi kurmak, sigortasız işçi çalıştırmayı yasaklamak, çalışma koşullarını iyileştirmek ve iş güvenliğini sağlayacak önlemler almak, emekçilerin durumunu iyileştirmek, yardıma muhtaç yaşlı, sakat ve yetimleri devlet güvencesi altına almak"** talepleri de aynı kapsamda ele alınmalıdır. Demokrasinin kazanılması ve sınırlarının genişletilmesi mücadelesi, emekçi yığınların bu yakıcı taleplerini doğrudan içermektedir. Demokrasi, yığınların mücadelesiyle kazanılacaktır. Yığınlar kendi bağımsız talepleri uğrunda örgütlü mücadeleye koyuldukları, üzerlerine gerilen suskunluk perdesini parçalayıp kendi sınıf çıkarlarını, kendi örgütlü güçleriyle aktif olarak savunmaya başladıkları ölçüde ve ancak bu sayede demokrasi mücadelemiz hedeflerine ulaşabilecektir. Kullanılmayan hak, hak değildir ve yığınlar cuntanın kurumlaştırdığı rejimin yasaklar ağına rağmen bu en meşru ve en doğal haklarını hayata geçirebilmek için mücadeleye giriştiklerinde bu gerçeği kendi deneyleriyle öğrenip, mücadele içinde bir kez daha kavradıklarında, her şey çok daha açık seçik görülecek ve işte asıl o zaman faşist diktatörlüğün çöküşü an meselesi haline gelecektir.

Hüseyin HASANÇEBİ (TSİP)

KESTİRMECİLİK

Tarihi yapan kitlelerdir. Her şey olup bittikten sonra bu gerçek teslim edilir ama, yazım sırasında bu gerçeği kabul etmek her zaman mümkün ve kolay olmaz. Bazan belki iyi niyetle, lakin her durumda halk yığınlarını edilgen, kendi özlemini ve iradesini tayin edici faktör sayan bir yaklaşımla tarih "yapmaya" kalkışanların sonuçta "anı" yazmaktan öteye gidemedikleri görülmüştür.

Günlük basında anılarını izlediğimiz, şimdi her biri bir yerde "demokratlık" sınavı vermekte olan 12 Mart cuntacıları da, silahın gücüne kendi iradelerini katarak "devrim tarihi" yazmaya yola çıkanlardı. Askeri bir darbeyle iktidara el koyup "sömürüyü kesin olarak yasaklayacak" ve halkı kurtaracaklardı. Bunlar, belki bazıları kendi yolunu iyi niyetle döşemişti ama, tarih bilinci henüz yumurta akı kıvımında bir gençlik hareketini de kendileriyle beraber cehenneme götürdüler.

Şimdi, biri ötekinde kendi yenilgisinin sebeplerini ararken bile yığınların hakemliği dışındadırlar. Devlete karşı günah işlediği inancında olanlar devletin yanındadır. Halka karşı kendini suçlu sayanlar yapayalnızdır. Sadece kırık kol yen dışında çıkmıştır, hepsi bu kadar.

Siyasi tarihimizin son on yılında bunlar yokturlar. Çünkü ordu kendine, kendi olduğundan başka misyon vehmeden ideolojiye karşı yankısızdır; "domuz dolusu" sıkılıkta koruduğu şeyin tek cuntası ve en büyük "partisi" dir!

Ama bu son on yılda da, "cuntacı kestirmeciliğin" ekilmiş tohumlarının, 12 Eylül'le bir kere daha biçilmiş filizleri bulunur. Bundan sonra da azalarak üreyecektir, çünkü toprağı üzerindedir.

Yaşanmış bunca deney varken, kitleleri sonucu baştan belli maceralara sürüklemek zordur. Daha zor olanı, radikal kestirmeciliği sol içinden kesin ve nihai olarak ayıklayacak, yığınları siyasi mücadeleye örgütleme yolu seçilmelidir.

Bu yol uzun mu uzundur; hele bugün siyasetten uzak yığınların kaskatı bir umutsuzluk ve karamsarlık içinde bulunduğu, buna mukabil geleceğin harcı değerlerin hayat sahasının alabildiğine daraldığı durumda büsbütün uzun, hatta kimine göre "sonuçsuzdur"! Ama tarihi yazacak "en kestirme yol" daima budur.

Bunun böyle olduğu, üstelik cuntacı umutların en çok kabardığı, "devrimci hükümet" listelerinin elden ele dolaştığı, bir kısım aydınların ve gençlik hareketi liderlerinin "devrim ebesi" olarak kolları sıvadığı 12 Mart öncesi Türkiyesi'nde kanıtlanmış değil midir?.. Küçük burjuva solculuğu, on yılda bin bir zahmetle biriktirdiği enerjiyi faşizan bir askeri darbeye devredip kendisi "Ziverbey Köşkünde" eriyip gitmenin eşiğindeyken, görmezlikten geldiği işçi sınıfı 15-16 Haziran'da, kendi başkentinde ve kendi ordusuyla, geleceği kimin ve nasıl ve "hangi yoldan" kuracağını herkese öğretiyor, bunları da uyarıyordu.

Bugün önümüzde, faşizmden sonrasına ve daha sonrasına uzanan çetin bir yol var. Yolun üzerinde bin bir engel "tank tugaylarının" gücü var. Buna karşılık yol üzerinde değilse bile, başta işçi sınıfı olmak üzere, yığınların gücü de var.

Bu somut durumda bilimden ve sınıf mücadelesinin öğrettiklerinden yeterince nasibini alanlara düşen görev, bundan sonra doğacak "günahların" sorumluluğunu da paylaşmak üzere, görevlerini sonuna kadar yerine getirmek için sonuna kadar çalışmak, bilimin öğrettiklerini siyasi mücadelede kanıtlamaktır. Yığınlar deneyleriyle öğrenirler, bilimden nasibini alamamış siyasi hareketler de...

PKK üzerine Sol Birlik açıklaması

Baştarafı 1. sayfada

yayın organlarında açıkça savunuyor. Kendi dışındaki bütün ilerici, devrimci ve yurtsever güçleri **"işbirlikçi ve yokedilmesi gereken düşman"** olarak hedef gösteren ve inanmış birçok Kürt devrimcisini bu güçlere karşı tek yönlü koşullandırmayı amaçlayan bir propaganda yürütüyor. PKK yöneticilerinin bilinçli olarak tırmandırdığı bu süreç, her devrimcinin kafasında izlenen politikanın neyi amaçladığı sorusunu gündeme getiriyor.

Bireysel terörist yöntemlerle kendinden olmayanları, hatta sınıf düşmanlarının temsilcilerini fiziksel olarak yoketme devrimcilere ve komünistlere yabancıdır. Bu tür yöntemlerin politik mücadeleye verdiği zarar devrimci teori ve pratikte yeterince kanıtlanmıştır. Kaldı ki, PKK'nın eylemleri bireysel terörizm boyutlarını da aşmıştır. Bu eylemlerden kim yararlanıyor sorusunun yanıtı açık ortadadır. Faşist diktatörlük bunlardan insanlığın en yüce amaçları uğrunda en önde, büyük bir özveriyle mücadele eden, halklarımızın en iyi evlatları olan devrimcileri karalamak, onları adi birer suçlu, sıradan birer katil gibi göstermek için yararlanıyor. Halklarımızın, ilerici, demokrat ve yurtsever güçlerin üzerindeki baskı ve zorbalığı daha da artırmak için gerekçe olarak kullanıyor. Avrupa'da demokrasi güçlerinin aktif çabalarıyla elde edilen cuntayı tecrit etme yönündeki kazanımların yitirilmesine, diktatörlüğün sürdürdüğü zorbalığı **"terörizme karşı alınmış önlemler"** olarak göstererek kendisini kamuoyunda aklamasına olanak sağlıyor. Bu eylemlerden Batı Avrupa gericiliği yabancı düşmanlığını körüklemek, yeni anti-terör yasalarıyla demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlamak, polis baskısını yoğunlaştırmak ve ilerici güçleri toplumdan tecrit etmek için yararlanıyor. Böylesi yöntemler MIT, CIA ve benzeri gizli servislerin, karanlık güçlerin faaliyetleri için de son derece uygun veçok tehlikeli provakasyonlara açık bir ortam yaratıyor. Yakın geçmişte yaşadığımız deneyler, biz dizi **"faili meçhul cinayet"** ve bilinçli olarak tırmandırılan terör ortamından kimlerin yararlandığını yeterince göstermiştir.

Sınıf düşmanlarının bu kadar açık bir biçimde yararlandığı bu eylemlerin zararları ortadayken, böylesi bir politikada ısrarın anlamı nedir? Hangi politik kazanım uğruna bu eylemler yayın organlarında savunulmaktadır? Uluslararası işçi sınıfı hareketinin yüzyıllar boyu süren mücadelesinin biriktirdiği tarihsel deneyim böylesi yöntemlerin hiçbir politik yarar getirmediğini kanıtlamıştır. Çünkü işçi sınıfının, ulusal kurtuluş savaşı veren yurtsever güçlerin soylu amaçlar için verdiği kavga politiktir. Bu kavga, her türlü baskıdan uzak, savaşsız ve sömürüsüz bir dünya kurmak amacıyla iktidarı kazanmak için yürütülen politik bir mücadeledir. Bu amaca ne **"bir avuç kahramanın"** eylemi, ne de **"bir avuç işbirlikçi veya hain"**in yokedilmesi sonucu varılabilir.

Devrimcilik adına, Marksizm-Leninizm adına bu cinayetler durdurulmalıdır. Bu eylemler ilerici kamuoyunda açığa çıkarılarak mahkum edilmeli ve sorumluları yalnız bırakılmalıdır. Işçi sınıfının yüce ideallerine daha fazla gölge düşürülmesine izin verilmemelidir. Sınıf düşmanının ve gerici güçlerin politik, ideolojik saldırıları için yeni olanaklar hazırlanmamalıdır. PKK'nın bu eylemleri daha da tehlikeli boyutlara tırmandırmasının önü alınmalıdır. Olayların gelişimi ve yakalananların üzerinde çıkan belgeler, verilen ifadeler, daha birçok kişinin isminin de bulunduğu **"ölüm listesi"**nin varlığı yolundaki söylentileri güçlendiriyor. Vakit yitirmeksizin bu provakasyon açığa çıkarılmalı ve önlenmelidir.

Bizler Isveç'teki son cinayeti şiddetle protesto ediyoruz. Kürdistan Öncü Işçi Partisi'nin gecesini izlemeye gelmiş bir kişinin, hangi gerekçeyle olursa olsun, hunharca öldürülmesinin devricilikle en küçük bir ilişkisi olamaz. Bu nitelikte bir gecenin. böylesi bir politik cinayetle açıkça provoke edilmesi, eylemin tüm ilerici, demokratik ve yurtsever güçlere yöneldiğinin bir göstergesidir. Bizler bu tehlikeli gidişi durdurmak için elimizden gelen herşeyi sorumlulukla yerine getireceğiz. Bu tür yöntemlerin politik mücadeleden söküp atılması için çabalarımızı kararlılıkla sürdüreceğiz.

SOL BİRLİK • PPKK, TİP, TKEP, TKP, TKSP, TSİP

Savunma Sanayii yutturmacası ve silah vergisi

Özal hükümetinin hazırladığı **"Savunma Sanayii Destekleme Fonu Yasası"** 7 Kasım 1985'te mecliste kabul edildi. **"Orduyu modernleştireceğiz"** diye emperyalist silah tekelleriyle pazarlıklar sürdüren Özal hükümeti, bir yandan silahlanmayı artırırken, öte yandan silah tekellerinin bıraktığı kırıntılar peşinde koşan yerli holdingleri hoşnut edecek düzenlemelere girdi. **"Savunma Sanayii Destekleme Fonu Yasası"**na göre gelir ve kurumlar vergisinin yüzde 2,5'i, tekel maddeleri ve petrol ürünlerinden alınacak yüzde 5'lik yeni vergi, şans oyunlarından elde edilen gelirin yüzde 40'ı, ordu vakıfları eliyle toplanan bağış ve yardımlar, bedelli askerlikten toplanan paralar ve her yıl bütçeden ek ödenek çıkartılarak beslenecek fonun yıllık gelirinin 400 milyar lira olacağı açıklandı.

Ayrıca yeni yasaya göre bu fonun yönetimi, **"Savunma Sanayiini Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı"** adı altında Özal'a, bakanlara, Genel Kurmay Başkanı ve kuvvet komutanlarıyla militarist generallere veriliyor. **"İcraat"** ise yerli holdinglere ve emperyalist tekellere kalıyor.

Yasa çıkmazdan önce basında yer alan açıklamalarında Özal, **"Bu önemli bir kanundur. Sistemi oturtuyor. Savunma sanayiini geliştirecek bir fon meydana getiriyor."** şeklinde konuşuyor. emperyalist tekellerin **"sipariş vererek", "kendi firmalarını getirerek"** destek vermelerini bekliyor, **"çünkü bazı işler Türkiye'de çok daha ucuz yapılır"** diyordu. Gazeteci **"Hangi tür işler bunlar?"** sorusunu sorunca da, **"İşçiliği yüksek olan konulardır daha ziyade..."** yanıtını vererek cazip davetiye çıkartıyordu.

Bu davete ilk ses, 52 yıllık Koç Holding ortaklığı ile övünen FORD'un Avrupa Yönetim Kurulu Başkanı Robert Lutz'dan geldi. Türkiye'de silah sanayiine girmeyi, hükümetin özel sektörü devreye sokmayı düşündüğünü açıkladıktan sonra karar verdiklerini belirten Lutz, **"Silah sanayiine girerken Türkiye, sadece Türkiye olarak değil, bölgedeki yeri göz önünde tutularak ağırlık kazanıyor"** diyerek ısıya duyarlı Sidewinder füzelerinin imali için fizibilite çalışmalarının sürdürüldüğünü açıkladı.

FORD'un ardından basında, Kıbrıs doğumlu, Ingiltere uyruklu, **"Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti"**ne bedelli askerlik için başvurmuş **"Kıbrıslı işadamı"** Asil Nadir, **"En hızlı silahçı"** başlığıyla yer aldı. Çünkü Asil Nadir diğer yerli holdingleri atlatırcasına ABD'nin **"Westinghouse"** firmasıyla çok önceden silah sanayii için teknik işbirliği anlaşması yapmış. Aynı günlerde, Koç Holding ile birlikte, Alarko Holding, Ercan Holding, Profilo Holding ve Beyma-Imtex firmalarının, silah sanayiinin çeşitli alanlarına talip olarak Özal hükümetine başvurdukları ortaya çıktı. Kimi yerli holdingler emperyalist tekellerle olan pazarlıklarını, işbirliklerini ad açıklamayarak gizlerken, Özal hükümetinin Sanayi ve Ticaret Bakanı Cahit Aral da ABD firmalarının yanısıra Federal Almanya, Fransa, Ingiltere, Isviçre ve Italya'dan bazı firmaların silah sanayiine girmek için başvurduklarını bildirdi, ama bu firmaların kimler olduğunu **"açıklamayacağını"** belirtti.

Bu yeni yasa ile ilk bakışta görünen gerçek, Evren-Özal diktatörlüğünün elini bir kez daha halkın cebine soktuğu, silahlanma için halkın ekmeğine el attığıdır. Bugün askeri harcamalar bütçenin önemli bir bölümünü götürürken, şimdi bütçe dışında ayrı bir fon oluşturarak, bütçeden bu fona kaynak aktararak, halktan yeni vergiler toplayarak sürdürülen bu girişimin ardındaki gerçek nedir?

Özal hükümeti yeni yasa ile yerli ve yabancı tekellere Türkiye'de silah üretimi için olanak tanıyor. Ancak, milyonlarca işsizin olduğu, halkın hergün biraz daha yoksullaştığı, ekonominin felç olduğu ülkemizde ihtiyaç duyulan böyle bir silah üretimi değildir elbet. Hiçbir ekonomik verimliliği olmayan silah üretimine milyarlar yatırmaktan ne halkın, ne de ülke ekonomisinin çıkarı vardır. Silahlanmaya yönelik yatırımlardan kâr sağlayacak olan sadece emperyalist silah tekelleri ve onların kırıntılarını toplama hevesindeki yerli holdinglerdir. Halkın boğazından kesilerek toplanan milyarlar bu tekellerin kasalarına akacaktır.

Biraz gerilere gidersek Istanbul Sanayi Odası başkanının, 1970'li yılların yarısından beri imalat sanayiinde yatırım olmadığını, 1985 yılı içinde büyüme hızının hükümetin öngördüğünün çok gerisinde olacağını açıkladığını görüyoruz. Yani özel sektör yatırım yapmıyor. Devlet yatırımları için ise, IMF buyruklarından ötürü bütçenin önemli bir bölümü borç ödemelerine ayrılıp yatırımlara izin verilmediğinden, geri kalan bölümünün **"savunma giderlerine"** ayrılmasından kaynak bulunamıyor. Şimdi Özal, **"özel teşebbüsü"** nasıl koruyacak? Ona yeni tatlı ve yüksek kârlı alanlar nasıl yaratacak? Bu soruların bir anlamda yanıtını, ISO dergisi veriyor. 15 Ağustos 1985 tarihli 234. sayısının 22 sayfasını Savunma Sanayii ve Teknolojisi'ne ayıran ISO dergisi, Özal hükümetinin **"Milli Savunma Bakanı"** Zeki Yavuztürk'ün özel demecine de ilk sayfalarında yer veriyor.

ISO dergisi **"Sunuş"** yazısında, **"30 Ağustos Zaferi" nin 63. yıldönümünde"** derginin kapak konusunu **"bu kutsal kavrama"** ayırdığını belirtiyor ve savunma bakanının verdiği **"müjdeye"** özel önem veriyor. Bakanın **"müjdesi"** aynen şöyle: **"Özel sektörün savunma sanayiine katkısı küçümsenmeyecek boyutlardadır. Uçak sanayiinin faaliyete geçmesiyle birlikte, mevcut ve kurulacak olan birçok özel sektör kuruluşu bu sanayiiden pay alacaktır."**

Özel sektörün tatlı kârları yetkili ve etkili bakanın verdiği **"güvence"** ile **"kutsandıktan"** sonra geriye silah tekelleriyle yapılacak işbirliği kalıyor. Bakan bu konuya da açıklık getiriyor. Aynen şöyle diyor: **"Mevcut teknolojilerin elvermediği hallerde, teknoloji transferi, lisans temini ve yabancı sermaye ortaklığına gidilmektedir"** Bakan ayrıca **"dışardan gelen talepler doğrultusunda gelişme gösteren"** Türk Savunma Sanayiinin **"ihtiyaç fazlasını yurtdışına ihraç edecek tarzda gelişme gösterdiği"**ni de açıklayarak özel sektörün pazar sorununa da, silah ticareti yapmasına da **"beklenen"** güvenceleri veriyor.

Konuya ilişkin değişik **"görüşlere"** yer veren ISO dergisinde **"Süper güçlerin hayalindeki dünya hakimiyeti, Türkiye'ye fiilen sahip olmayı gerektirir"** diyen Kara Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı Gn. Md.'nün **"Savunma sanayiinden tümüyle dışa bağımlılıktan kurtulmak zordur. Karşılıklı çıkar ve yarar dengesinde bulunduğumuz ülkelerle başlatılan ortak savunma sanayii tesislerinin kurulmasına hız verilmelidir"** önerisi izlenmesi gereken politika hedefi olarak gösteriliyor. Türkiye'nin imalat sanayiinde 1950'lerden bu yana izlediği himayecilik politikasının 24 Ocak kararlarıyla değiştirildiğini belirten emekli general, bu politikaya devamlılık kazandırılmasını isteyerek, **"dünyanın gelişmiş ülkelerinin dış ticaret hacminin büyük bir bölümünü de silah satışları oluşturmaktadır"** divor.

ISO dergisi emekli generalin engin deneylerinden ve **"görüş"**lerinden özel sektör için azami yararlandıktan sonra MKE Gn. Md. Yrd.'na yer veriyor. Gn. Md. Yrd. MKE' nin ihracatına ilişkin verdiği rakamlar oldukça ilginç. Batı Almanya'ya yapılan 740 milyon marklık mühimmat ihracatından sonra 10 yıl içinde önemli bir ihracat olmamış. Yılda 1-2 milyon dolar düzeyinde kalmış. Ancak, ihracat, silahlı kuvvetlerin izni ve bölgesel olaylar nedeniyle 1981 yılında 42,5 milyon dolara yükselmiş. Daha sonra silahlı kuvvetlerin ihtiyacı artmış, ihracat 1982'de 7,3 milyon dolara, 1983'te 1 milyon dolara, 1984'te ise 825 bin dolara düşmüş. MKE Gn. Md. Yrd. devlet kuruluşu olarak ihracat zorluklarından yakınıyor, Ortadoğu'da bulunan yerli şirketlerin birkaçı ile temsilcilik anlaşmaları yapma yolunda çalışmalar sürdürüldüğünü açıklıyor. Özal da **"Bu iş devletle yürümez"** demiyor mu!

ISO dergisi böylece özel sektör hesabına bir **"haklılığı"** sergilemiş oluyor. MKE yetkili kişisi ve Özal bu iş devletle olmaz, olmuyor dedikten sonra özel sektöre **"pay"** düşmez mi?

ISO dergisindeki ASELSAN MODELI başlıklı yazı ise, modeli savunmayı amaçlamasına rağmen bu alandaki teknolojik geriliği çok açık sergiliyor. ASELSAN Gn. Md. Elektronik harb sanayiinin önemini anlatırken Israil'in 1973 savaşlarında ilk iki günde 105 adet savaş uçağı kaybettiğini söylüyor ve **"bu uçaklardan her birinin asgari değeri ASELSAN fabrikası kadardır"** diyor. ASELSAN'ın kapasite ve teknolojik seviyesini öve öve bitiremeyen genel müdür bir de şu örneği veriyor: **"Bir tek helikopterin içine sığan elektronik harp cihazları parası ile bir ASELSAN daha kurabiliriz."** İşte Türkiye'nin en iyi elektronik fabrikası olan ASELSAN'ın çapı bu kadar!

Şimdi Evren-Özal diktatörlüğünün **"savunma sanayiini geliştirme"** adı altında dayattıkları yeni fonu bir daha düşünelim. Bugünkü koşullarda Türkiye sanayiinin geri yapısı, yüksek teknoloji gerektiren silah sanayiine hiçbir şekilde uygun değil. Silah üretimi alanına girmeye hazırlanan Alarko Holding'in başkan yardımcısı, modern silahların en ufak parçalarının üretilmesi sözkonusu olduğunda, **"bunları kendi kendimize yapmamız mümkün değil, ABD ile işbirliğine gitmemiz kaçınılmaz"** diyor.

Öte yandan teknik bilgiler, bir ülkenin silah sanayii kurabilmesi için, imalat sanayiinde 7 temel dalda üretime sahip olması ve bu 7 daldan herbirinin kendi içinde önemli sayıda üretim yapabilir alt dallara sahip olması gerektiğini ortaya koyuyor. Bu alt dallar demir-çelikte 29, demir dışı metallerde 33, metal ürünlerinde 15, makinede 64, elektrik makinelerinde 32, gemi yapımında 4 ve motorlu araçlarda 10 adet olarak sayılıyor. Sözgelimi Türkiye' de makina dalında varlığı zorunlu olan 64 dalın 33'ü yoktur. Var olanlar ise dışa bağımlıdır.

O halde Evren-Özal çetesinin **"ulusal savunma sanayii"** kurma iddiaları bir aldatmacadan başka birşey değildir. Yapılacak olan emperyalist silah tekelleriyle işbirliği yapan yerli holdinglerin montaj işletmeleri kurmalarıdır. Bunun sonucu ise emperyalizme bağımlılığın daha da artması, ABD'nin içişlerimize daha çok karışması, kendi saldırgan amaçları için Türkiye'yi daha etkin kullanmasıdır. Öte yandan **"Savunma Sanayiini Geliştirme ve Destekleme İdaresi"**nin kuruluş biçiminden de anlaşılacağı gibi, Evren-Özal çetesinin bu adımı militarist generallerle, holdinglerin ve emperyalist tekellerin içiçe geçmesini artıracaktır.

Halk sağlığının düşmanları

Birleşik Alman Ilaç Fabrikası işçileri 17 Eylül 1985 günü **"iş güvencesi"** için greve çıktıklarında, ANAP'ın faşist MHP'li Genel Sekreteri Mustafa Taşar, grevci işçilere saldırarak **"halkın sağlığıyla oynuyorlar"** dedi. Grevi kırmak için faşist rejimin bütün kurum ve olanaklarıyla işçilerin karşısına dikildiği, grevci işçilerin dört bir yandan kuşatıldığı koşullarda bu sözler boşuna söylenmemişti. **"Halkın sağlığı"** gibi önemli bir konu, grevcilere karşı kullanılmak isteniyor. Elbette bu demagoji yeni de değildir. 12 Eylül öncesinde işçi grevlerine **"ülke ekonomisini batırıyorlar"** yalanıyla saldıran işbirlikçi tekellerin sözcülerinin demagojilerinin bir benzeridir. Ancak gerçek kimden yana? Acaba kim halkın sağlığıyla oynuyor?

● 24 Ocak 1980'de yürürlüğe konan ve 12 Eylül darbesinden sonra süngü zoruyla uygulanmaya devam edilen IMF patentli ekonomik yıkım politikasının sağlık alanındaki sonuçlarına bakalım. 1980 yılında bütçe içinde sağlık harcamalarının payı yaklaşık yüzde 5 iken, 1985'te yüzde 2,5'e düşmüş bulunuyor. 1986 yılında bu oran yüzde 2'ye kadar düşecek. Halkın sağlık giderlerinden yarı yarıya indirim yaparak bu paraları emperyalistlerin, bir avuç işbirlikçi holdingin kasalarına aktaran faşist rejim, bu yıllarda silahlanma harcamalarını görülmemiş ölçüde artırdı. Bir araştırmaya göre Türkiye bütçesinin yüzde 45'i askeri harcamalara gidiyor. Peki kim halkın sağlığıyla oynuyor? Sokağa atılarak açlığa mahkum olmamak için greve çıkan işçiler mi? Yoksa halkın sağlık giderlerini silaha yatıran, bir avuç işbirlikçi tekelin kasasına aktaran diktatörlük mü?

● Bir başka noktayı ele alalım. 1980 yılından bu yana, yani diktatörlük rejimi altındaki Türkiye'de veremli hasta sayısı son 10 yılın en yüksek rakamına ulaştı. 1980 yılında 21 bin olan toplam veremli hasta sayısı, bugün 152 binin üzerinde. Gazeteler olayı **"verem hortladı"** başlıklarıyla veriyor. Niye hortlar bu hastalık? Açlıktan, yaşam koşullarının ağırlaşmasından, kötü beslenmeden, tedavisizlikten, işsizlikten, sömürünün artmasından!.. Bir başka gerçek ise, son beş yılda işçilerin, emekçilerin gerçek satın alma güçlerinin yarı yarıya gerilediği, çalışan halk yığınlarının gelirinin büyük ölçüde düştüğüdür. Halkın ekmeğine el koyan, halkın sağlığıyla oynayanlar kim?

● Gözü dönmüşçesine ilaç işçilerinin grevine saldıran ılaç tekellerinin durumuna bakalım. Türkiye'deki toplam ilaç tüketiminin yüzde 20'sini oluşturan 10 ilaç, 1984 yılı içinde ortalama yüzde 100'ün üzerinde zam gördü. Bu ilaçları piyasaya sürenler, bir avuç emperyalist, işbirlikçi ilaç tekelidir. Ve bu aşırı zamlardan bu tekellerin kasasına ek olarak toplam 25 milyar lira akmıştır. Halkın sağlığıyla kim oynuyor? Halkın sağlığı üzerinden iğrenç kârlar elde eden bir avuç işbirlikçi, emperyalist ilaç tekeli mi? Birleşik Alman Ilaç fabrikasının 440 işçisi mi?

● Bütün bunların yanısıra, çok değil, bir de gazete başlıklarına şöyle bir göz gezdirelim. Ilaç fiyatlarının yüksekliği nedeniyle tedavisini yaptıramayan insanlardan, hastane kapılarında ölüme terkedilen, annesinin, babasının, kardeşinin ya da çocuğunun yaşayabilmesi için **"bir hayırseverden"** para dilenmek zorunda bırakılan, kanını, böbreğini satmaya zorlanan insanlara kadar içimizi sızlatan ne kadar çok haber var! Karşımızda ise halkın sağlığını vurgun alanı, korkunç bir kâr alanı haline getirmiş ilaç tekelleri!.. Üstelik bozuk ilaçlar ve aşırı zamlar nedeniyle halkın öfkesi büyüyünce, basında gerçekleri dile getirmeye çalışan birkaç haber yayınlandı diye çarşaf çarşaf ilanlar vererek halkı tehdit etmeye kalkışan ilaç tekelleri!..

Acaba kim halkın sağlığıyla oynuyor dersiniz? Böylesi utanılacak bir durumu süngü zoruyla yaratan faşist rejim mi? Bu rejime karşı savaşan işçiler, emekçiler, tüm demokrasi güçleri mi? Kim?

Açık sözlü başbakan

Geçenlerde yayınlanan **"İcraatın Içinden"** programında Başbakan Özal **"bakın"** dedi **"şimdi dobra dobra konuşacağım".** Allahın bildiğini kuldan niye saklayayım diye açık açık söyledi. **"Bugün hepinizin de bildiği gibi, hepinizin de içinde yaşadığı gibi memlekette bir enflasyon mevcuttur. Yani nisbi bir hayat pahalılığı vardır."** Yanlış anlaşılmasın diye de hemen ekledi. **"Amaa"** dedi **"bu nisbi hayat pahalılığı yüzünden kendimizi dış dünyaya karşı ezik hissetmeyelim." "Ezik hissetmeyelim"** dedi ya, burada birden canlandı Özal, **"bir basarız toprak titrer"** diye gürledi. Sonra neden ezik hissetmemek gerektiğini bir bir sıraladı.

"Gelişmiş, az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkeler arasında yüksek bir kalkınma hızını tutturmuş kaç ülke vardır? Hem kendini besleyen, hem de ürün fazlası ihraç edebilen kaç ülke vardır? Esaslı bir tarım ülkesi iken, sanayi üretimi ve sanayi ihracatıyla kendi tarımsal gücünü aşmış kaç memleket vardır? Özetle diyeceğim şu ki, Türkiye ekonomik anlamda doğru yoldadır."

Özal'ın söyledikleri doğru mu? Bakın rakamlara Gayri Safi Milli Hasılanın yüzde 24 sanayiden, yüzde 22'si de tarımdan sağlanıyor. Hesap ortada Türkiye'de sanayi bir baş öndedir.

Iki çocuğun bir çikolatayı paylaşma hikayesi vardır. Uyanık olanı eliyle gelişi güzel böler çikolatayı. Büyük olan parçadan bir parça ısırır. Ötekine gösterir **"bak işte eşit oldu"** diye. Özal geniş yığınların geçimini topraktan sağladığı ülkemizde, tarım kesiminden önemli bir parçayı dişledi attı. Şimdi eliyle gösteriyor, **"bakın"** diyor **"Türkiye sanayileşiyor".**

Tarım Orman ve Köy Işler Bakanı, mecliste **"tarımın altın devrini"** yaşadığını falan söylerken, Özal Gebze'de bir boya fabrikasının açılışında **"sanayinin gelişmesinin motorunu hür teşebbüsün arkasına taktık"** diyor. Ve ülke sanayimize bir boya fabrikasıyla geniş katkılarda bulunan hür teşebbüse şükranlarını sunuyor. Allaha bin şükür, sanayimizin ne temelleri vardır, ne duvarı, ama boyası hazırdır. Boya deyip geçmeyin, boya önemlidir. **"Türkiye'de çok sıhhatli gelişme hamlesi başlattık"** gibi yaldızlı laflar için gereklidir. lidir.

Özal'ın şu geçen **"İcraatın Içinden"** programındaki söylediklerine dönelim Başbakan BM ziyaretindeki çok önemli bir izlenimini anlatıyor. **"Yoksul kalmış ülkelere bakınca, hepsinde ortak bir hastalık gördüm. Bu ortak hastalığın adı: 'hayal tacirliği'dir. Yani bir ülke ekonomisinin kaldırabileceğinden çok fazlasını vaad eden, sonra ülkesi de, kendisi vaadin altında kalan yöneticilerdir."**

Gerçekten, dünyada esaslı bir tarım ülkesi olup da, geniş ovalardaki başakları kurutup, Arjantin'den buğday ithal eden, Ispanya'dan nohut getirten kaç ülke vardır? Gazoz, maden suyu fabrikaları açıp da sanayileşiyoruz çığlıkları atan kaç ülke vardır? Hem kendi aç kalan, hem de ürününü ihraç eden kaç ülke vardır? Hem ekmek bulamayan, hem de vatandaş Avrupa'dan aşağı kalmasın diye en lüks tüketim maddelerini ithal eden kaç ülke vardır? En önemlisi tümüyle yalana dayalı bir **"icraat"**la, tümüyle sahtekarlığa dayalı bir ekonomik politikayla iş bitiren bir başbakanı olan kaç ülke vardır?

Ali TERZİOGLU (TİP)

DORUK TOPLANTISININ ARDINDAN

Yanlış anlaşılmasın; Gorbaçov-Reagan doruğundan söz açılmamaktadır bu yazıda. Bu satırlar kaleme alındığı sırada henüz Cenevre toplantısı başlamamıştı. Gerçi tüm dünyanın dikkati haklı olarak, daha başlamadan da bu toplantının üzerindeydi. Çünkü herkes, gözü dönmüş küçük bir azınlık dışında, tekeller ve Pentagon'un harp havarisi şahinleri dışında, dünyanın neresinde olursa olsun, ne tür bir yönetim altında bulunursa bulunsun, herkes bu doruğun sonuçlarının, kendileri ve gelecek kuşaklar için bir ölüm kalım konusu olduğunu bilmekte ve öyle değerlendirmekteydi toplantıyı.

Burada sözü edilen doruk ise, Sovyetler Birliği ile ABD arasındaki gibi, ne dünya çapında, ne de günümüz ve geleceğimizi o ölçüde ilgilendirmekte, onunla adı dışında herhangi bir kıyaslama olanağı olmayan mütevazi bir toplantı; Sol Birlik partilerinin doruk toplantısı. Ancak tüm alçakgönüllülüğümüze karşın hemen ekleyelim ki, memleketimiz, memleketimizin politik yaşamı, halkımızın diktatörlükten kurtulma mücadelesi ve nihayet bu mücadelenin içinde birinci sırada yer alan sol sözkonusu olduğunda, belirtilen her basamakta bu toplantının önem ve ağırlığı da bir o kadar artmakta.

Geçenlerde Sol Birlik partileri doruk toplantısında en üst düzeyde temsilci heyetleriyle biraraya geldiler. Bağlayıcı metinlerin imzalanarak resmen Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği'nin teşekkül ettiği aşağı yukarı bir yıl önceki doruk toplantısından bu yana yapılan çalışmaları değerlendirdiler; pürüzlü noktaları tartıştılar; gelecek çalışmalara ilişkin yeni kararlar aldılar; ortak metinlerini imzaladılar. Her partinin yetkili temsilcilerinden oluşan Ortak Daimi Komite'yi bu yeni kararların yaşama geçirilmesiyle de görevlendirerek bir sonraki dorukta yeniden biraraya gelmek üzere... dağıldılar.

Geçen yılın çalışmaları için kimse, özlenilen düzeyi tutturabildiğini, hatta o düzeye yaklaşabildiğini söylemedi, söyleyemezdi. Aylık bir süreli yayın, birkaç ülkede tanıtıcı toplantı, birkaç ortak bildiri ve de, ülkeye iletilen ve orda yeniden çoğaltılan nüshalarıyla Sol Birlik dışında ortak çalışmaların ağırlığı da asıl Avrupa ülkelerinde. Üstelik giderek daha artacağına, kuruluşundan hemen sonra bir üyesi gözlemci durumuna dönüşmüş, bu durumda çok aktif olsa da. Herhalde çok parlak bir görünüm değil, hele mücadelenin ondan bekledikleriyle kıyaslayınca.

Ancak bu görünüm, madalyonun yalnızca bir tarafı. Kuşkusuz, ortak çalışmaları geliştirmek, çalışmaların adım adım ülke içinde yayılması, ülke politikasında, yalnızca ona vücut veren partilerin tek tek oynadıkları rolün ötesinde ve üstünde, Sol Birlik olarak ayrı bir rol ve ağırlığa sahip olmak için yapılabilecek olanlar, nicelik ve nitelikçe artmanın yol ve yöntemleri gibi bir dizi soruna ilişkin olarak alınan kararların etkisi önümüzdeki dönemde kendini gösterecektir. Ama burada madalyonun öbür yüzü olarak belirtilmek istenen, geleceğe ilişkin bu hesaplamalar, tahminler, tasavvurlar değil. Bir bakıma bütün bunların da odağında yer alan, bu hesaplama, tahmin ve tasavvurları gerçek kılmada en büyük rolü oynayacak olan tutumdur sözkonusu olan, birlikçi tutum. Gerçekten de, gerek yıl boyunca, gerekse son doruk toplantısında, kimi konulardaki gergin tartışmalara, başlangıç anında birbirinden oldukça mesafeli görünmelere karşın, ilgili bütün taraflar, görüşlerin ortak bir noktada kesişebilmesi, ortak bir uzlaşma noktasının bulunup ortaya çıkarılabilmesi için elden gelen çabayı göstermişler, bir yandan birbirini anlamaya çalışır ve kimi hassas konularda sözcüklerini bile dikkatle seçip kullanırken, bir yandan da ortak düşünce ve görüşlerini geliştirme, bunun doğal sonucu olarak olaylar karşısında ortak bir dile sahip olma noktasında önemli mesafe kaydetmişlerdir. Birlikçi tutum, diğer bütün endişe ve ikircimleri ikinci plana itebilmiştir.

Bir yılın henüz küçük bir zaman dilimi olduğunu bilerek ve bu bağlam içinde, diyelibiliriz ki, Sol Birlik'i oluşturan partiler, Deklarasyon ve Platform'larının amaçlarının gerçekleşeceği uzun ve çetin yolda omuz omuza birlikte yürümeye, aynı cephe hattında birlikte savaşım vermeye azimli ve kararlıdırlar. Son doruk, kapanış konuşmasında altı çizilerek belirtildiği üzere, bu azim ve kararı bir kez daha teyid etmiştir.

Bunun meyvaları elbet ilerde derlenecektir. O sonuçları birlikte görüp izleyeceğiz. Ancak iyimser olmak için bugünden yeterli nedenimiz vardır.

● **"12 Mart" komutanlarından Sunalp, Nokta Dergisi'nin röportajında, "12 Mart'taki işkence iddialarına" cevap verdi.**

Öğretmenlerin onurlu mücadelesi

1975-1980 dönemi Türkiyesinde faşist güçlerin en baş hedefleri arasında eğitim kurumları (eğitim enstitüleri ve okullar) ve eğitimciler/öğretmenler bulunuyordu. Bu dünyanın başka ülkelerinde de böyle olagelmiştir. Gerici faşist güçler toplumun sadece bugünü değil, yarını için de büyük önem taşıyan bu kurumları baskı altına almak için hep çaba sarf etmişlerdir. Bunun ana nedeni faşizmin çağdaş-demokratik eğitime, bilime ve kültüre düşman olmasıdır. Bugünün Türkiyesinde de sivil elbiseli askeri rejim, eğitim kurumlarına ve öğretmenlere en ağır baskıları uygulamaktadır. 4 ekim 1983 tarihli 2908 no.lu dernekler yasasının 4.cü maddesinin 1.ci fıkrasında *"..resmi ve özel ilkokul, ortaokul, lise ve dengi okullar öğretmen ve yönticileri, Milli Eğitim Bakanlığı merkez ve iller kuruluşunda çalışan öğretmenler ve diğer personeli.....dernek kuramazlar."* ifadesi yer almaktadır. 12 Mart 1971 askeri müdahalesi ile sendikal hakları ellerinden alınan Türkiyeli öğretmenlere 12 Eylül cuntası dernek kurma hakkını bile tanımamaktadır.

Türkiye öğretmen hareketinin tarihi yüzyılın başına dayanır. 1908 yılında Istanbul'da iki öğretmen örgütü kurulmuş (Encümen-i Muallimin ve Muhafaza-i Hukuk-u Muallimin Cemiyeti) ve aynı yılın sonunda iki örgüt Cemiyet-ı Muallimin adı altında birleşmişlerdi. Bu örgütün kapatılmasından sonra 1914 yılında Muallimler Cemiyeti kurulmuş ve bu örgüt mesleki ve özlük hakları sorunları ile birlikte Istanbul' un işgaline karşı mücadeleye de katkıda bulunmuştur. Daha sonra 1921'de Türkiye Muallimler ve Muallimeler Cemiyeti Birliği kurulmuş, bu örgüt de padişaha ve işgal kuvvetlerine karşı mücadeleye girmesi üzerine uğradığı baskılar sonucu dağıtılmıştır.

Cumhuriyet döneminde tek parti güdümünde kurulan Türkiye Muallimler Birliği 1938'de iş ve meslek esasına dayalı dernek kurmanın yasaklanması ile dağılmıştır. 1946'da çok partili döneme geçilmesi ile kurulan Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu (TÖDMF) da genelde politik iktidarlara bağımlı olmuştur.

1961 anayasasının memurlara da sendika kurma hakkı tanıması ile 1965'de kurulan Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS) Türkiye öğretmen hareketi tarihinin ilk -ve şimdilik son- sendikası oldu. Türkiye'de eğitim yapısının demokratikleştirilmesi yönünde etkin bir mücadele vermiş olan TÖS 1971 askeri müdahalesi sonucu büyük baskılara uğradı, binlerce üyesi sürüldü, tutuklandı, işkence gördü. TÖS aleyhine *"Marksist-Leninist düzen kurma"* iddiası ile açılan dava 1976 yılında beraat ile sonuçlandı, ancak bu arada anayasada değişiklikler yapılmış ve devlet memurlarının, böylelikle öğretmenlerin de, sendikal hakları ellerinden alınmıştı. 12 Mart terörü sürerken bir grup TÖS'lü öğretmen, Türkiye Öğretmenler Birlik ve Dayanışma Derneği (TÖB–DER)ni kurdular. Daha sonra TÖS kapandı ve malvarlığını TÖB–DER'e devretti. TÖB–DER sendikal hakları olmamakla beraber dernek yapısında bir sendika gibi çalışmalarına devam etti, ancak dernek olarak polisin ve mülki amirlerin çok yakın bir denetmi altında idi. Buna karşın gerek özlük hakları, gerekse eğitimin demokratikleştirilmesi için ve de faşist tırmanışa karşı savaşımını sürdürdü. Türkiye işçi sınıfının ilerici sendikal birliği DISK'e onur üyesi oldu, uluslararası düzeyde FISE üyeliğine alındı.

12 Eylül 1980 askeri darbesi DİSK'le birlikte TÖB–DER'e de el koydu, faaliyetini yasakladı, ele geçirebildiği yöneticilerini tutukladı. Gizli örgüt kurmaktan haklarında dava açtı. Askeri mahkeme 36 yöneticiye ağır hapis cezaları verdi, TÖB–DER'i kapattı. Bazı yöneticiler yurt dışına çıkarak cuntanın hışmından kurtuldular ve yurt dışında mücadelelerini sürdürmekteler.

12 Eylül düzeni girişte belirttiğimiz üzere öğretmenlerin dernek kurmasına bile izin vermiyor, binlerce demokrat öğretmeni işten çıkardı, sürdü, katletti. Ancak, faşizm diğer ilerici-demokrat hareketleri ortadan kaldıramadığı gibi, Türkiye öğretmen hareketini de yok edemedi. Faşist militanların tüm eğitim kurumlarına sızması bile buna yetmedi. Günümüz Türkiyesinin öğretmenleri içinde demokratik potansiyel ağırlıklı olarak yaşamaya devam ediyor. Bu potansiyelin aktif duruma geçmesi, güce dönüşmesi, eğitim düzenini demokratikleştirme mücadelesinin ve öğretmen hareketinin tekrar özgürce örgütlenmesinin olanakları belirmektedir. Türkiye öğretmen hareketinin ülkedeki demokrasi mücadelesindeki yerini alacağına kimsenin kuşkusu olmasın.

Üniversite gençliği ve dernekleşme

Üniversite gençliği dernekler kurmak için yoğun ve ısrarlı bir uğraş içinde. Valiliklerin, emniyetin ve yüksek okul yönetimlerinin de ısrarla bu girişimleri engellemeye çalıştıklarını görüyoruz. Tüm baskılara, atılma tehtidlerine karşı gençler birçok fakültede yılmadan girişimlerini sürdürerek derneklerini kuruyorlar. Bugünkü koşullarda bu gelişmenin büyük önem ve değere sahip olduğunu hemen belirtmek gerekir.

12 Eylül darbesi ile birlikte varolan tüm demokratik gençlik örgütlemeleri, dernekleri de yasaklanmış ve kapatılmıştı. 5 yıllık süre içinde orta ve yüksek öğrenim kurumlarında ilerici, yurtsever öğretmen, bilimadamları ve de öğrencilerin atılmalarına, ayrılmaya zorlanmalarına veya etkisiz hale getirilmelerine her gün sayısız örnekleri ile tanık olduk.

Eğitim Bakanlığı ve YÖK bilimsel düşünceye savaş açarak sadece gerici, ırkçı-şoven, faşist görüşleri dile getirebilen, sözde **"politikadan uzak bir gençlik yetiştirmeye"** girişti. Bu ise ancak tüm demokratik unsur, kurum ve geleneğin yok edilmesi, tam bir **"kışla disiplini"** ile olanaklı. Bunun altında yatan gerçek, bu diktatörlüğün ve onun hükümetlerinin gençliğe verecek birşeyi olmamasıdır, gençliğin sorunlarına kendisinin sahip çıkmasından duyulan derin korkudur. Bakanlığın ve YÖK'ün uygulamaları ve Dernekler Yasası bu anlayışın ürünüdür.

Bu anlayışın açığa çıkarılıp yaşam içinde kitleler önünde mahkum edilmesi, bu planların bozulması için demokratik gençlik hareketinin deneylerinden ve geleneğinden yararlanmak, kendi yeni olanaklarını yaratarak, bunları etkin biçimde kullanarak temel hak ve özgürlükleri, demokratik talepleri canlı tutmak ve yükseltmek öğrenci gençliğinin önünde duran görevidir.

Yüksek öğrenim kurumlarında gelişen dernekleşme girişimleri ve alınan sonuçları bu doğrultuda gelişen adımlar olarak ele almak gerekir. Sorunlarının bilincinde olan gençlik ısrarla yönetimden bağımsız kendi demokratik mekanizmalarını yaratmaya, kendisini doğrudan ilgilendiren sorunlarda söz söyleme ve katılım hakkını elde etmeye, ortak çıkarlarını etkin olarak savunabilmek için öğrenim birimlerinde birliğini sağlamaya yönelmiştir.

Derneklerin kuruluşuna getirilen yasal ve pratik engellemeler, dernek üyeliğinin yüksek okul yönetimince onaylanması gibi YÖK'ün tam kontrol, denetim ve yönlendirme emelleri ancak ısrarlı, kararlı çabalarla etkisizleştirilecektir. En önemlisi, faşist eğitim anlayışının ülkemizde simgesi haline gelen YÖK'ün güdümlü dernekler girişim ve bölücü planları ile hesaplaşılabilecektir. Üniversitelerde antidemokratik saldırılara karşı koyabilmenin ortamı ve araçları geliştirilebilecektir.

Sadece tek tek yüksek okul birimlerinde değil, tüm ülke çapında faşist diktatörlüğün **"gençlik ve eğitim"** anlayışının açığa çıkarılması saldırı ve baskılarının göğüslenmesi doğrultusunda kalıcı, ileri sonuçlar alınabilmesi için öğrenci gençliğinin ülke çapında dayanışmasını ve birliğini sağlamasının koşullarını yaratmak görevini de gözardı etmemek gerekiyor. Nitekim, yüksek okullarda kurulan ve kurulacak derneklerin ülke çapında merkezi, demokratik bir çatı altında biraraya getirilmesi tartışma gündemine alınmıştır.

Diktatörlüğün olumsuz koşullar altında gençliğin bu girişimleri ve edindiği, edineceği deneyler, sonuçlar ülkemizin bugünü ve geleceği için büyük değere sahiptir. Bu nedenle tüm demokratik, devrimci güçlerin, işçi sınıfı hareketinin bu alanda gençliğe vereceği her türlü destek son derece önemlidir. Demokratik devrimci hareketin kopmaz bir parçası olan gençlik hareketinin kalıcı ve ileri sonuçlara ulaşabilmesi için de bu zorunludur.

Ilerici, devrimci gençlik hareketlerinin üniversitelerde de birlikte hareket etmeleri olanaklı olduğu kadar, gereklidir de.

"Sivil" Turgut'la asker Turgut

12 Mart'ın cuntacı paşaları gazete sütunlarında birbirlerini suçlamaya başladılar. Iyi de oldu doğrusu. Bu sayede ortalığa serilen kirli çamaşırlarla birlikte, bazı *"tabu"* konular da kısmen bile olsa tartışılır, hiç değilse sözü edilir hale geldi. Bu arada Turgut Sunalp'ın bahşettiği parlak *"katkı"*, tartışmalara çeşni kattı. Nokta dergisinin kendisiyle yaptığı mülâkatta, 12 Mart'ın ünlü *"işkence köşkü"*nden bahsederken sarfettiği sözler, bu kılıç artığı paşanın şanına şan kattı.

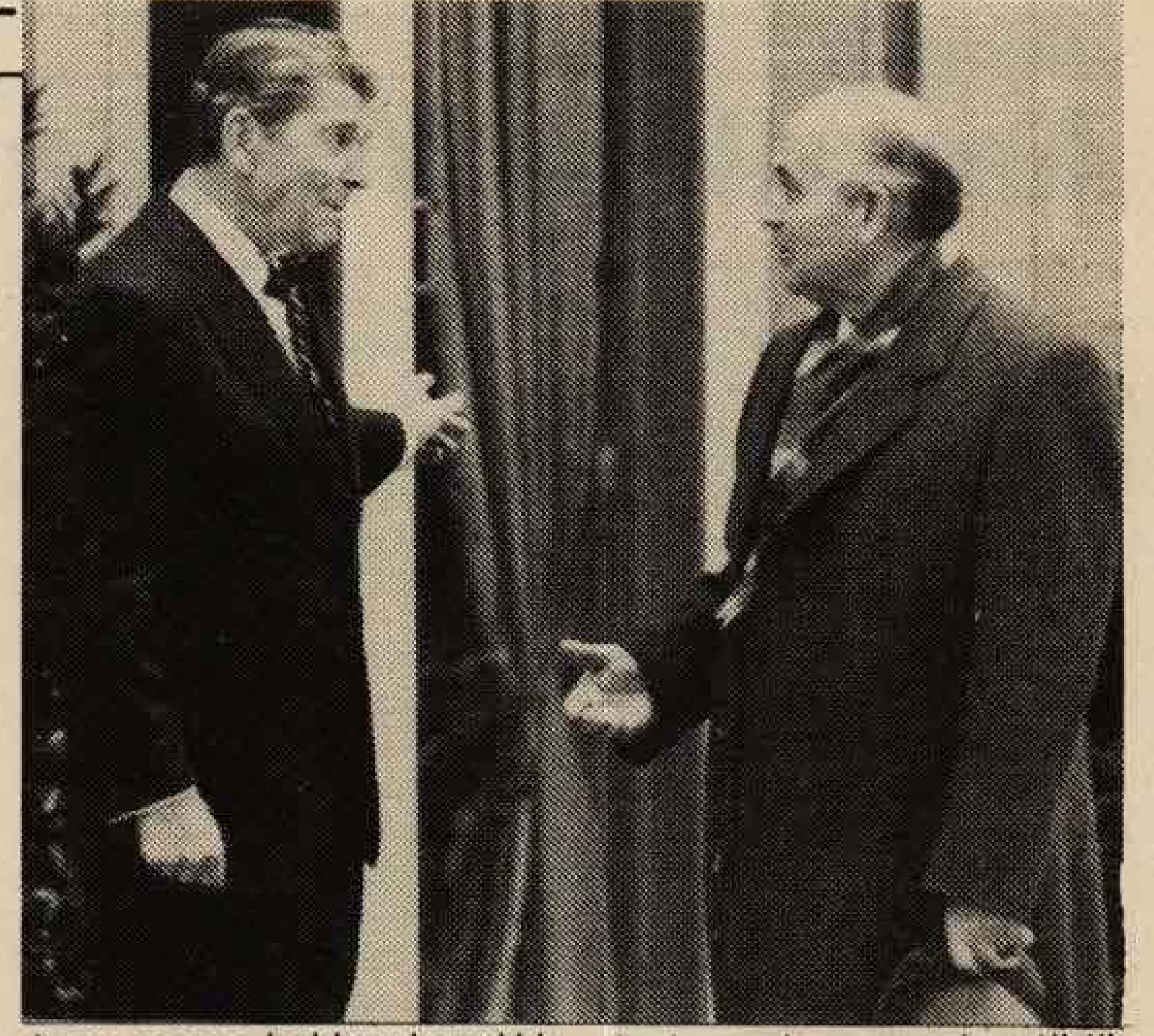
Gerçi gazete ve dergilerde çokça yayınlandı, ama Sunalp'ın dehşetengiz sözlerini bir de biz aktaralım: *"Yine bir kıza copla tecavüz edildiği iddia edilmişti. (Işte söylemekte imtina ettiğim fiil bu.) Iddia eden kız da ciddi şekilde, ağır derecede komünistti. Özür dileyerek söylüyorum, taş gibi delikanlı oğlanlar var elimizde, yirmi yaşında, yirmi bir yaşında... Yani bir kıza bu yoldan işkence yapacaksa, copa müracaat etme ihtiyacını hisseder mi?"* Yine bu *"ciddi şekilde"* antikomünist, *"ağır derecede"* faşist kafa, böyleşine pervasız bir mantık yürütüyor: *"O bahsettikleri fiil birisine yapılmış olsa, arkasından intihar etmiş olması lazım. Bu adam intihar etmediğine göre, ya çok şahsiyetsizdir, her şey yapılabilir, yahut da bu fiil yapılmamıştır, yalan söylüyordur."* Bu durumda bize de yazacak ya da yapacak pek bir şey kalmıyor tabii! Gelmişini geçmişini, şahsiyetini ve tıynetini, gözleri bile bağlanmadan böyle paşa paşa itiraf eden bir adama, ne lâzım gelir?!

Başbakanlığa mahkumiyetten *"affa uğramış"* bu paşa eskisi emekli büyük elçi, sadece kendini ele vermekle kalmıyor, farkına varmadan 12 Eylül cuntasını da teşhir ediyor. Onu başbakanlığa -kendi deyişiyle- *"mahkum"* ve memur eden Kenan Evren çetesi, hani kırk yıl arasa Sunalp'tan münasibini zor bulurdu! Olsa olsa onun kadarını bulabilirdi ve umduğu değilse bile bulduğu, açıkçası Sunalp Paşayı pek aratmıyor.

Kimi yazarlar, 6 Kasım öncesinde hazırlanan ancak fiyasko ile sonuçlanan senaryoda başbakanlık görevinin Sunalp'a verilmesinin cunta açısından *"talihsizlik"* olduğunu ve aslında Sunalp'ın cuntaya ve hele Kenan Evren'e kesinlikle yakışmadığını, nitekim son sözlerinin de bunu gösterdiğini ileri sürüyorlar. Oysa ha Kenan Evren, ha Turgut Sunalp; al birini vur ötekine! İdam mahkumları için *"ne yani, onları asmayıp da ömür boyu besleyecek miyiz?"* diyen Evren'e övgüler düzerken Sunalp Paşa'ya sövüp saymak ve dahası bunu yaparken demokrasi ve insan hakları savunuculuğu pozlarına bürünmek, utanmazlığın daniskasıdır. Eşeğine kızıp hırsını semerinden alanlara, yani Evren'e söz edemedikleri için Sunalp'a atıp tutanlara değilse bile, bir yandan Evren'i göklere çıkarırken, bir yandan Sunalp'ı yerin dibine geçirenleredir sözümüz. Paşanın hakkı paşaya verilmelidir. Ayrıca, iki Turgut'u, *"sivil"* Turgut'la asker Turgut'u bu vesileyle bir kez daha karşılaştırıp, tüm işkence suçlarına ve bunların örtbas edilme çabalarına cuntayla birlikte suç ortaklığı eden Özal hükümetini, işkence sözünün edilmesini dahi vatan hainliğiyle eş koşan Anap çetesini hem de demokrasi adına alkışlayanlara, Sunalp Paşa ne dese, ne yapsa yerden göğe haklıdır! Çünkü bunlar, anlı şanlı Paşa'nın deyişiyle hem şahsiyetsiz, hem de yalancıdırlar.

SSCB-ABD Cenevre Zirvesi sonuçlandı:

Nükleer savaşa izin verilmeyecek
Askeri üstünlük sağlamaya çalışılmayacak

19 Kasım 1985 salı günü Cenevre'de başlayan Sovyet-Amerikan zirve görüşmeleri, bir gün daha uzayarak 21 Kasım 1985 perşembe günü tamamlandı. SBKP MK Genel Sekreteri M. Gorbaçov ile ABD Başkanı R. Reagan, Cenevre'de Uluslararası Basın Merkezi'nde düzenlenen törende görüşmelere ilişkin ortak bildiriyi imzaladılar. Törende ayrıca iki ülkenin dışişleri bakanları **"Sovyet Amerikan Bilim, Kültür ve Eğitim Alanında İşbirliği Anlaşması"**nı da imzaladılar.

Yapılan ortak açıklamanın girişinde, iki ülke arasında birçok konuda önemli görüş ayrılıkları bulunmasına rağmen, nükleer silahların denetimini öngören görüşmelerin hızlandırılmasının kararlaştırıldığı belirtildi. Nükleer bir savaşın gerçekleşmemesi gerektiğinin bilincinde olunduğu ifade edilen ortak açıklamada, her iki ülkenin **"nükleer ya da konvansiyonel bir savaşa girmeyi önlemek gerektiği"** görüşünde oldukları ve **"birbirlerine karşı askeri üstünlük sağlamaya çalışmayacakları"** açıklandı.

Ortak açıklamada ayrıca, silahlanma yarışını uzayda önlemek, yeryüzünde ise tamamen durdurmak, nükleer silahları sınırlamak için 8 Ocak 1985'te varılan anlaşma gereği başlatılan silahsızlanma görüşmelerini hızlandırmanın kararlaştırıldığı belirtildi.

Törende ilk konuşmayı yapan Gorbaçov, sorunların çözümünün her iki ülke halklarının ve öteki ülke halklarının yaşamsal çıkarlarıyla sıkı sıkıya bağlı olduğunu belirterek özetle şöyle dedi:

"Gerçekçi ve açıkça şunu belirtmek gerekir: Bu görüşmede, silahlanma yarışının durdurulması ve barışın güçlendirilmesiyle ilgili sorunların çözümü yolunda görüş birliğine varmak mümkün olmadı. Ilkesel konularda aramızda büyük görüş ayrılıkları vardır. Ancak, biz ABD başkanıyla bu önemli konularda karşılıklı kabul edilebilir çözüm yolları bulabilmek için, burada, Cenevre'de temsilcilerimiz arasında çalışmaların sürdürülmesi konusunda anlaştık."

"ABD başkanıyla üzerinde görüş birliğine vardığımız konularda ve alanlarda, ancak somut ve pratik adımlar atılırsa, olumlu sonuçlar elde edilebilecektir.

Eğer biz, gerçekten olumlu sonuçlar elde etmek istiyorsak, kabul ettiğimiz ortak bildiri ruhunda iki tarafın da çok büyük pratik çalışmalar yapması gerekiyor. Bununla ilgili olarak şunu kesinlikle belirtmek istiyorum: Sovyetler Birliği Amerika Birleşik Devletleri'yle yapacağı yapıcı bir işbirliğinde silahlanmanın durdurulması, varolan nükleer silahların azaltılması, ülkelerimiz halkları arasında güvenli ilişkiler kurulması, yeryüzünde ve uzayda kalıcı bir barışın sağlanması için elinden geleni yapacaktır. Biz bunu halkımız ve dünya halkları önündeki sorumluluğumuzun tam bilinciyle açıkça belirtiyoruz. Biz, Amerika Birleşik Devletleri yönetiminden, böyle bir sorumluluk duygusuyla hareket etmesini arzu ediyoruz."

Törende kısa bir konuşma yapan Reagan, Cenevre'ye ABD ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişkilerde yeni bir dönemi başlatmak arzusuyle geldiğini, sorunlar üzerine kapsamlı bir tartışma yürüttüklerini, elde edilen sonuçları ortak bildiriye yansıttıklarını, Cenevre'de bulunan temsilcilerine barışı sağlamlaştırma yönünde çalışma yürütmeleri için talimat verildiğini ve **"Ben, doğru bir yola yöneldiğimiz kanısındayım"** dediği konuşmasını şöyle tamamladı:

"Ben, bu görüşmelerimizin ülkelerimiz arasında anlayış ve karşılıklı güven ortamı sağlayacak bir süreci başlattığı kanısındayım. Bu görüşmelerin sonuçları, belki de aylardan, hatta yıllardan sonra görülecektir. Ama şu kesin ki, biz iyi bir süreci başlattık Amerikan halkı, Sovyetler Birliği halkı ve tüm dünya halkları bu sürece güvenle bakabilirler."

Daha sonra Gorbaçov, Cenevre Uluslararası Basın Merkezi'nde birçok ülkenin gazetecilerinin, radyo ve televizyon muhabirlerinin katıldığı yaklaşık 2 saat süren bir basın toplantısı yaptı.

Basın toplantısına, zirve görüşmelerini **"uluslararası yaşamda çok önemli bir olay"** nitelemesiyle başlayan Gorbaçov, Sovyetlerin her zaman reel olarak duruma baktığını, ortaya çıkan en ufak bir olanağı bile dünya barışını sürekli kılmak için değerlendirdiğini söyleyerek, Sovyet-Amerikan ilişkilerinde önemli bir aşama olan zirvenin, ilişkilerin normalleşmesi ve iyileştirilmesi yolunda gelişme sağlanmasına yardım edeceğini belirtti.

Sovyetler Birliği'nin nükleer yıkım tehlikesini ortadan kaldırmak için, Amerikan yönetimiyle doğrudan görüşmek inancıyla hareket ettiğini, somut önerilerin bu amaca yönelik olduğunu kaydeden Gorbaçov, bu önerilerin Amerikan yönetiminde gerekli yankıyı uyandırmadığını hatırlattı ve tehlikeli gidişi durdurma yolunu arayıp bulma sorumluluk duygusuyla Cenevre'ye geldiklerini bildirerek, Sovyetler Birliği'nin dünyadaki gelişmeleri değerlendirmesini şöyle açıkladı:

"Son 10 yıl içinde dünyada köklü değişiklikler oldu. Dış politikada yeni yaklaşımları, yeni tutumları gerektiren bir dizi gelişme oldu. Şimdi uluslararası durumun son derece önemli bir özelliği var. Kanımca Sovyetler Birliği ve ABD'nin dış politikalarında gözönünde bulundurmaları gereken bir özelliktir bu. Bugünkü koşullarda, sadece iki toplumsal sistemin birbirine karşı cephe almış olması değil, birarada varolmak ya da birbirimizi yoketmek arasında kesin seçim yapmak sözkonusudur."

Basın toplantısında, **"Tarih, barış içinde yanyana yaşamanın zorunluluğunu kanıtlamıştır"** diyen Gorbaçov, dünyada yalnız iki ülke değil, 200'e yakın devlet bulunduğunu ve bunların kendi çıkarları, kendi hedefleri olduğunu, ama barış konusunda çıkarlarının bir olduğunu belirterek, halkların kendi gelişme yolunu, sistemini hatta dostunu seçme hakkını karşılıklı olarak tanımak gerektiğini, aksi halde uluslararası yaşamın yürütülemeyeceğini söyledi. Zirve görüşmelerinde Sovyet-Amerikan ilişkilerinin olumlu bir gelişme yoluna girmesi için iyi bir çıkış noktası bulunduğunu kaydeden Gorbaçov, **"Bu hareket noktası, dünyada nükleer savaşa yer verilmemesi görüşüdür. Böyle bir savaş başlatılmamalıdır. Çünkü bunda yenen ve yenilen taraf olmayacaktır. Bugün iki ülke arasındaki kilit sorun güvenlik sorunudur. Biz, her iki tarafa da eşit güvenlik sağlayacak önlemlerden yanayız. Ancak bu temelde karşılıklı güven artırılabilir, genel politik hava iyileştirilebilir."** dedi.

Uluslararası kamuoyunda **"Yıldız Savaşları"** olarak tanınan SDI projesine de basın toplantısında yer veren Gorbaçov, SDI projesinin silahlanma yarışını tırmandıran bir unsur olmanın da ötesinde tehlikeli bir unsur olduğunu, uzayda silahlanmanın kapılarının hiçbir zaman açılmaması gerektiğini görüşmelerde çok net ifade ettiklerini açıkladı. SDI'ın bir savunma projesi, kalkan olduğunun söylendiğini, böyle savunulduğunu kaydeden SBKP Genel Sekreteri, uzaya çıkarılacak bu silahların hem roketleri, hem uyduları ve hem de dünyadaki hedefleri vurabileceğini, dolayısıyla savunma ve güvence sağlayacağını kabul etmenin mümkün olmadığını yineleyerek, uzayın her türlü silahtan arındırılmış olarak kalması gerektiğini belirtti ve şu görüşü savundu:

"Eğer uzaya silah yerleştirilmesine başlanırsa, bu nükleer ve genel silahlanma yarışının durdurulmasını tamamen olanaksız kılacaktır. Çünkü silahlanmayı denetlemek imkansızlaşacaktır. Öte yandan böyle bir adım, yeryüzünde de silahlanmayı görülmedik ölçülere çıkaracaktır. Böylesi bir durumun oluşması halinde silahsızlanma konusunda herhangi bir anlaşmanın imzalanması da olanaksızlaşacaktır. Tarihin dönüm noktalarında gerçeği görebilmek, canlı varlığa hava gibi gereklidir. Silahlanmanın tırmandırılması yüzünden bugün uluslararası durum olağanüstü gerginleşmiştir. Insanlık üzerine çöken kara bulutların dağıtılması gere; kiyor. Sözle özün birliğini kanıtlamak gerekiyor."

Derin görüş ayrılıklarının olmasına bunca zamandır yığılmış sorunlar bulunmasına rağmen durumu yine de dramatikleştirmemek gerektiğini söyleyen Gorbaçov, ABD ile Sovyetler Birliği'nin ilişkilerinin düzelmesini, genel politik havanın iyileşmesini mümkün gördüğünü belirterek, özellikle uzaya silah çıkarılması konusunda, **"Ümit ediyorum ki, Cenevre görüşmelerinde Amerika son sözünü söylememiştir."** dedi.

Ücretler ve maaşlar yeniden belirlenmelidir

Kemal DAYSAL
T. Maden-İş Sendikası Toplu Sözleşme Dairesi Başkanı

Başbakan Özal'ın geçtiğimiz eylül ayı sonunda gazete yazarlarıyla yaptığı yemekli basın toplantısına katılan Yılmaz Çetiner 24 eylül tarihli Milliyet gazetesinde izlenimlerini anlatıyor ve yazısını şöyle bağlıyordu.

"...Ücretleri, maaşları 10 misli artıramasanız bile... Hiç değilse 2 misli, 3 misli yapamaz mısınız? Çünkü artık para pul oldu, tüketim malları 10 misli 12 misli pahalandı... Bir günlük kazanç ile bir kilo et alınamıyor." ve yazı şu cümle ile sona eriyordu.

"İşçi, memur, Türkiye Cumhuriyeti'nin hiçbir döneminde böylesine geçim sıkıntısına düşmedi."

Bugün sadece, işçi sınıfı partileri, sol güçler ve sendikal çevreler değil, faşist diktatörlükle şu veya bu düzeyde uzlaşmayan hiçbir burjuva partisi, demokrat yazar ve aydın çevre, işçi ve emekçileri açlıkla karşı karşıya getiren bugünkü ekonomik politikaya ve dengesiz gelir dağılımına duyarsız kalamıyor.

Kimi burjuva gerici yazarlar, her türlü ahlaki ve insani değerlerden yoksun bir şekilde, sadece hizmetinde olduğu sınıfın çıkarlarını koruma içgüdüsüyle, **"dengeli bir ücret dağılımı gerçekleştirmezse sosyal patlamalar olur"** türünden saptamalarla korkularını dile getiriyor ve diktatörlüğe akıl vermeye kalkışıyorlar. Bunu şimdilik bir yana bırakalım.

Ama yukarda da örneğini verdiğimiz ve günlük gazeteler izlendiğinde hergün karşılaşabildiğimiz birçok demokrat yazar ve aydın kişi ise, Evren-Özal diktatörlüğünün ekonomik politikasının doğal sonucu olan bugünkü ücret dağılımı karşısında haklı bir tepki gösteriyor ve reel eleştirilerde bulunuyorlar.

Faşizm koşullarında demokrat yazar ve aydın çevrelerce yapılan bu tesbit ve eleştiriler, diktatörlüğün Türkiye sendikal hareketine ve özellikle DİSK'te somutlanan sınıf ve kitle sendikacılığına karşı sürdürdüğü kara çalma politikasının giderek tümden iflas ettiğini gösteriyor.

"İşçiler generallerden ve valilerden fazla ücret alıyor" veya **"enflasyonun nedeni yüksek işçi ücretleridir"** demogojileriyle, kamuoyunu işçiler üzerine kışkırtan tekelci patronlar ve bugün onların çıkarını koruyan diktatörlük işçi ve emekçileri, halklarımızın ezici çoğunluğunu açlık ve yıkımla karşı karşıya getirdi. Sadece şu üç istatistiki bilgi bugün izlenen ekonomik politikanın işçi ve halk düşmanı iğrenç yüzünü sergilemeye yeter.

Nüfusun en alt gelire sahip yüzde 40'ı tüm ulusal gelirin ancak yüzde 11,5'ini alıyor. Bunların fert başına yıllık geliri ise 601,6 dolar civarındadır. (Tercüman gazetesi).

Türkiye'de günlük ortalama ücret 2,9 dolardır. Bu miktar Avrupa ülkelerinde yaklaşık 23-25 dolar, geleneksel ucuz işgücü olarak bilinen güney ve asya ülkelerinde ise 9-11 dolar civarındadır. (Amerikan Newsweek).

12 Eylül darbesinden sonra geçen 5 yıllık süre içersinde ücretler reel olarak yarı yarıya düşmüştür. (Devlet istatistikleri).

Sendikal hak ve özgürlüklerin yeniden elde edilmesi savaşımıyla birlikte bu çarpık ücret dağılımının iyileştirilmesi bugün sendikal hareketimizin iki acil sorunudur.

1 Ocak 1984'ten sonra, tüm eksikliğine ve baskı altında tutulmasına karşın, toplu sözleşme yapma hakkı üzerindeki yasak kaldırıldı. Kimi sendikalar daha atak ve etkili bir toplu sözleşme politikası yürütmeye başladılar. Ülkede sendikal savaşım hareketlenme eğilimi gösteriyor. Kuşkusuz bu sevindirici bir gelişmedir.

Bunu belirttikten sonra bir temel eksiğin altını çizmek istiyoruz. Bugün sadece yapılacak toplu sözleşmelerle günümüzdeki çarpık ve dengesiz ücret dağılımı düzeltilebilir mi? Bizce bu olanaklı değil. Vereceğimiz örnek somut durumu yeterince yansıtıyor.

Bugün ülkemizde ortalama işçi ücretleri 40 bin TL civarındadır. Işveren sendikalarının veya hükümetin kamu işyerleri için oluşturduğu koordinasyon kurulunun sendikalara önerdiği yüzde 35 zam önerisi yerine, sendikaların enflasyonu dikkate alarak talep ettikleri yüzde 45-50 zam önerilerinin gerçekleşmiş olması neyi değiştirecektir. Ortalama ücret alan bir işçinin aylığının 54 liraya veya sendikanın önerisiyle 60 bin liraya yükselmesi, bir ailenin sadece mutfak masraflarının 100 bin liraya dayandığı günümüz koşullarında, işçinin ekonomik yaşamında hangi iyileşmeyi sağlayacaktır. Burada kuşkusuz toptancı bir görüşle, toplu sözleşme hakkını ve toplu sözleşmeleri küçümsüyor değiliz. Sadece diktatörlük koşullarında işçi ücretlerinin yıpranmışlık boyutunu gösterip, bu tür yıllık artışlarla bunun giderilemeyeceğinin altını çiziyoruz.

Ne yapılmalıdır sorusuna vereceğimiz yanıt açıktır.

İşçiler ve onların sendikal örgütleri öncelikle, sendikal hak ve özgürlüklerin gaspedilmesinin bir sonucu olarak 5 yılda ücretlerinin yarı yarıya düşürülmesinin hesabını sormalıdırlar. Gaspedilen, ceplerinden ve sofralarından çalınan bu bir kat ücretin yeniden elde edilmesi için savaş vermelidirler. Kısacası ücretler yeniden belirlenmelidır. Ancak ondan sonra toplu sözleşmelerle elde edilecek yıllık ücret artışlarının bir önemi olabilir. Bu haklı talebin güncellik kazanması ve yaşama geçmesi için DİSK'li, Türk-Iş'li veya sendikasız her sınıf bilinçli işçi, başta Türk-Iş olmak üzere tüm sendikaları daha etkili bir savaş yürütmeye zorlamalıdırlar. Sendikal geçmişimizde bu türden çıkışların örneği ve yığınlara kazandırdığı deneyler vardır.

Bugün 40 yaşlarındaki orta yaş kuşağının anımsayacağı bir olayı şimdi yeniden hatırlamamızda yarar var.

1965'lerde dönemin TİP Genel Sekreteri ve Lastik-Iş Sendikasının Genel Başkanı Rıza Kuas, hemen her işçi toplantısında şöyle seslenirdi: **"Her işçinin bugün işveren tarafından gaspedilen günlük 10 lirası vardır. Ve işçiler bunu almak için mücadele etmelidirler."** Neden günlük 10 lira dersek kuşkusuz bunun bilimsel izahını yapamayız. Rahmetli işçi sınıfı saflarında yetişmiş ve pratik zekalı bir işçi önderiydi. O zaman ortalama ücretler aylık 300 lira düzeyindeydi. Belki de pratik bir hesapla ücretlerin bir kat artırılması gerektiğini belirtiyordu. Henüz enflasyonun terminolojimize girmediği ve fiyat artışlarının tek rakamlı olduğu o koşullarda bu öneri, işçi ücretlerinin yeniden belirlenmesiyle eş anlama geliyordu.

DİSK'in kurulmasıyla bu öneri daha güncelleşti. Işçilerin uğrunda savaştığı somut bir talep haline geldi.

Bugün daha bilimsel verilerle hareket ederek, yakın geçmişimizde yaşadığımız bu deneylerden olumlu dersler çıkarmasını bilmeliyiz.

İşçi yığınları, sendikal örgütler tam da şimdi, ekonomik savaşımda şu sloganı baş köşelere almalı ve yaygınlaştırmalıdırlar. Gerçekleşmesi için savaş vermelidirler.

"Ücretler, maaşlar, gelir dağılımı köklü bir biçimde değiştirilmeli ve yeniden belirlenmelidir."

Amerikan 'Yıldızlar Savaşı'na ilişkin doğrular, yalanlar

Pentagon'un "Yıldızlar Savaşı" adıyla bilinen "Stratejik Savunma Girişimi" projesiyle ilgili olarak ekim ayında, Sovyetler Birliği'nin basın-yayın ajansı APN'in Moskova' daki merkezinde bir uluslararası basın toplantısı düzenlendi. Yerli ve yabancı gazetecilerin sorularını Sovyet askeri uzmanı korgeneral Nikolay Çervov ile APN ajansının askeri-politik yorumcusu Vasiliy Morozev yanıtladılar.

Aşağıda sorulara verilen yanıtlar, bazı kısaltmalarla aktarılmaktadır.

Soru: ABD Başkanı Ronald Reagan tarafından ilan edilen "Stratejik Savunma Girişimi" adındaki projeyle ilgili olarak ABD'de ve dünyada "Yıldızlar Savaşı" konusunda çok şeyler konuşuluyor. Örneğin, "Yıldızlar Savaşı"nın hazırlanmasına yönelik programın Amerika'daki taraftarları yayın organlarında, radyo ve televizyonlarda uzay silahlarının "kutsal bir misyonu" olduğuna, güya dünyayı "nükleer savaş felaketinden kurtarmayı" amaçladığına inandırmaya çalışmaktadırlar. Gerçek nedir ve yalan nereden başlamaktadır?

Yanıt: Önce şunu belirtmek gerekir ki, Washington'un "Yıldızlar Savaşı" programına ABD'de karşı çıkanların ve bu programı eleştirenlerin cephesi giderek genişlemektedir. Bu programın karşıtları haklı olarak, "uzay silahı" diye adlandırılan bu yeni tip silahları tüm insanlığı tehdit eden korkunç ve çok tehlikeli silahlar olarak niteliyorlar.

"Stratejik Savunma Girişimi" adındaki Pentagon projesine karşı çıkan Amerikalılar arasında, son yıllarda Reagan yönetiminin dünya egemenliğine yönelik saldırgan, serüvenci politikasına tepki gösteren, nükleer çağda tek gerçekçi yolun barış içinde yanyana yaşama doğrultusu olduğunu kavrayan Amerika'daki egemen sınıfın belli bir kesimi de yer alıyor. "Yıldızlar Savaşı" programlarının karşıtları arasında, ayrıca, genelde "Güçlü Amerika" ve "süper devlet" tezlerini paylaşan, ama aynı zamanda uzayı silahlandırma planlarının dünyamız ve insanlık için taşıdığı büyük tehlikeyi de gören çok sayıda Amerikalı bilim adamı, politikacı, hukukçu, sanatçı, hatta askeri uzman da bulunuyor. Bu çevreler, geçen yılın sonunda ABD'de "Yıldızlar Savaşı konusunda büyük yalan" başlığı altında bir kitap yayınladılar ve Başkan Reagan'ın "Stratejik Savunma Girişimi"ne ilişkin iddialarını çürüterek, bu tehlikeli girişim karşısında Amerikan ve dünya kamuoyunu uyardılar.

Soru: Amerikan "Yıldızlar Savaşı" projesine ilişkin Sovyetler Birliği'nin görüşleri nelerdir? Bu proje karşısında Sovyetler nasıl bir tutum alabilir?

Yanıt: ABD'de, uzayın militarizasyonu taraftarları, "savunma"dan sözederken, aslında saldırıya hazırlandıklarını gizlemeye çalışıyorlar. "Uzay kalkanı"nın yoğun propaganda ve reklamını yaparak bu çevreler aslında "uzay kılıcı"nı hazırlıyorlar. "Yıldızlar Savaşı"nın stratejistyenleri nükleer silahların yokedilmesi üstüne nutuklar atarken, gerçekte yeni yeni yığınsal imha silahları, "uzay silahları" geliştiriyor, silahlanmayı alabildiğine tırmandırıyorlar. Dünyada istikrarı sağlama önlemlerinden bol bol sözederken bunlar, aslında attıkları her adımla SSCB ile ABD, Varşova Antlaşması Örgütü ile NATO arasında, onların deyimiyle Doğu ile Batı arasında varolan askersel-stratejik dengeyi bozmaya çalışıyorlar, her ne pahasına olursa olsun Washington açısından askersel üstünlük sağlamayı amaçlıyorlar. Uzay silahının yaratılmasıyla güya nükleer silahın yokedileceği iddialarını ortaya atarken "Yıldız Savaşı" çılgınları gerçekte hem nükleer silah, hem de "uzay silahları" geliştirme ve üretme alanında çok daha yoğun bir tırmanışa kapıları ardına kadar açıyorlar. SSCB ise böylesi tehlikeli bir tırmanışa bırakın kapıların, en küçük bir aralığın bile kapatılmasını, "Yıldızlar Savaşı" projesinden kesinlikle vazgeçilip, uzayın sadece barışçıl amaçlarla kullanılması için uluslararası işbirliğine gidilmesini, "kapıların böyle bir barışçıl, insanlık yararına olacak bir işbirliğine açılmasını" istiyor, dünyanın tüm barışsever güçleriyle birlikte bu yönde büyük çaba harcıyor. Washington uzay silah sistemlerinin yapımını ve uzayı silahlandırmayı Amerikan Askersel-Endüstri Kompleksi, silah tekelleri için "kutsal misyon" sayarken, Sovyetler Birliği barışın korunmasını, silahsızlanmanın gerçekleştirilmesini, uzayın barışçı amaçlarla kullanılması için uluslararası etkin bir işbirliği yapılmasını, gelecek kuşaklara yaşanası bir dünya bırakılmasını "kutsal bir görev" sayıyor.

Soru: Amerikan Savunma Bakanı Weinberger, "Washington Post" gazetesine verdiği son demeçlerden birinde "Stratejik Savunma Girişimi" miz silahlanmayı tırmandırma projesi olarak görülmemelidir. Bu projede öngörülen sisteme silah bile denemez. Bu, insanları korumak için düşünülen masum bir savunma aracıdır, son derece insancıldır..." diyordu. Bu sözler üzerine ne denilebilir?

Yanıt: Bu inanılmaz iddialar karşısında gerçekten ne söylenebilir. Bir tek şey söylenebilir. Bu, akılalmaz bir çarpıtmadır, çarpık bilgilendirmedir. Beyaz Saray, kendi "Yıldızlar Savaşı" programlarına hangi adı takarsa taksın, ister savunma, isterse "insancıl" desin, bu projenin insanlık için, barış için taşıdığı tehlikeyi hiçbir şekilde azaltmıyor. Bu da tamamen açık ve anlaşılır birşeydir, çünkü burada sözkonusu olan niteliği bakımından yepyeni bir silah tipidir, yani ABD üzerinde "füzesavar uzay kalkanı"nı oluşturacak yeni tip uzay saldırı silahlarını geliştirmek ve üretmektir.

Soru: Peki ama, Amerikan yönetimi kendi "Yıldızlar Savaşı" projesini "savunma girişimi" olarak adlandırıyor. Reagan, neden bu "savunma" sözcüğüne özenle sarılıyor?

Yanıt: Bu, sırf saldırganlığı gizlemek için yapılıyor. Bunun bir saldırı stratejisi olduğunu, özellikle yeryüzündeki, denizdeki, havada ve uzaydaki hedefleri vurmayı, yani geniş çaplı bir saldırı başlatmayı amaçladığını görmek için büyük bir uzman olmaya gerek yok.

Eğer bu program gerçekleşirse, Washington yöneticilerinde tehlikeli hevesler doğabilir ve bunlar "füzesavar uzay kalkanı" nın ardına sığınarak SSCB'ne karşı nükleer silah ve uzay silah sistemini kullanma rizikosuna gidebilirler, yanıtsız kalacaklarını sanarak, tüm insanlığı yoketme demek olan bir nükleer savaşa yol açabilirler. "Yıldızlar Savaşı" girişimcilerine göre bu "uzay kalkanı", Amerika'nın ilk nükleer vuruşundan kurtulan Sovyet füzelerini daha Sovyet toprakları üzerindeyken yokedecektir. Başka bir deyişle Pentagon bu sözümona "uzay kalkanı" ile karşı tarafı, yani Sovyetler Birliği'ni daha ilk nükleer vuruşta savunmasız bırakmayı, bu "insancıl" silahla milyonlarca Sovyet insanını öldürmeyi amaçlıyor. Görülüyor ki, Pentagon'un "Yıldızlar Savaşı" projesi savunma değil, saldırı stratejisidir, uzay silahının "insancıl" olduğu savı düpedüz yalandır. Gerçek olan şudur ki, Reagan'ın "Stratejik Savunma Girişimi" adlı projesi nükleer savaş tehlikesini olağanüstü boyutlarda artırmaktadır.

İnsanların nükleer silah karşısında duydukları korkuyu bir spekülasyon aracı olarak kullanan Reagan yönetimi, uzay füzesavar sisteminin güya tüm dünyayı nükleer silahlardan koruyacağı yolundaki propagandaya hız vermektedir. Hatta Batı propaganda mutfaklarında bu konuda "reçeteler" bile hazırlanmıştır.

Soru: Peki, bu tür "propaganda malzemelerinin" amacı nedir? Sözkonusu "reçetelerin" özünü hangi iddialar oluşturuyor?

Yanıt: Batılı propaganda merkezleri, örneğin şöyle bır tez geliştiriyorlar: "Bugün, -diyorlar,- stratejik silahları geliştirmeye devam edelim ve önceliği "uzay füzesavar sistemleri"ne vererek bu stratejik silahları yeryüzünden uzaya taşıyalım. Böylece bir yandan hem bu tür silahları yeryüzünde azaltmış oluruz, hem de uzay füzesavar sistemleri nükleer füzeleri yoketmek için hazırlandığına göre, nükleer silahın artık bir işe yarayamayacağı kanısını yaratmış oluruz. Böyle durum oluşturulduğu zaman, belki de 20-30 yıl sonra nükleer silahlarda indirime gidilebilir, hatta tümüyle yasaklanabilir..."

Demek ki, nükleer silahı yokedebilmek için, önce bu tür yığınsal imha silahı yığınaklarını en azından birkaç kat artırmak gerekecek. Bu çarpık mantığa göre, nükleer silahsızlanmanın biricik yolu, saldırı silahlarının artırılmasından ve uzayın militarizasyonundan geçiyor.

Nükleer silahların toptan yokedilmesi ve uzayın silahlandırılmasına asla izin verilmemesi gibi bir yakıcı ödevi Washington, böylece tepe taklak ediyor. ABD'nin nükleer savaş hazırlıklarına, "Yıldızlar Savaşı" projelerinin gerçekleştirilmesine, Pentagon'un saldırgan planlarına daha geniş bir yol açılması için çalışılıyor. ABD, pratik olarak da bunu yapıyor. Pentagon, hızlı bir tempoyla yeni tip stratejik saldırı araçları: iki tip yeni ağır bombardıman uçağı, yine iki tip yeni kıtalararası balistik füze, çok daha güçlü ve uzun menzilli kanatlı füzeler geliştiriyor. Yeni yeni zehirli gaz, ışın silahları geliştiriyor.

Bugün uzayda henüz silah bulunmuyor. Ama Reagan yönetimi, "Stratejik Savunma Girişimi" projesiyle bu alanı da silah deposuna dönüştürmeyi amaçlıyor. Hangi ad altında olursa olsun, gerçek niyet ne kadar gizlenmeye çalışılırsa çalışılsın, uzayın silahlandırılması yönünde atılacak her adım, yeryüzünde de hem stratejik hem de taktik nükleer silahların, tüm yığınsal kırım silah türlerinin daha da geliştirilmesi sonucunu doğuracak, silah "dağları"nı çoğaltacaktır.

Soru: ABD'nin yıldızlar Savaşı" programı askersel-teknik açıdan neyi ifade ediyor? Bu proje hangi bileşenleri içeriyor?

Yanıt: "Yıldızlar Savaşı" programının özü ve amacı "Stratejik Savunma Girişimi" adıyla maskelenmek istenmektedir. Bu maskeyi sıyırınca, büyük yıkım gücüne sahip yeni tip silahları uzaya yerleştirme amacı hemen sırıtacaktır. Programın, ilk aşamada, özünü ise uzay silah tipleri ve sistemleri geliştirmek ve seri üretimine başlamaktır.

"Yıldızlar Savaşı" programının bileşenlerine gelince, bu soruya ABD Savunma Bakan Yardımcısı R. Deluir oldukça açık yanıt vermiştir. Deluir, Mart 1984 tarihinde Amerikan Kongre-

Pentagon'un bu yetkilisinin açıklamalarına göre "Yıldızlar Savaşı" programı, kıtalararası balistik füzeleri uçuşun her aşamasında, yani füze motorlarının harekete geçirildiği ilk aşamada, füzenin ana bölümünün ayrı ayrı başlıklara ayrıldığı ikinci aşamada, uzay boşluğunda başlıkların serbest uçuş yaptığı üçüncü aşamada ve bu başlıkların yeniden atmosfere girip hedefe yöneldiği dördüncü aşamada yokedecek silah ve sistemlerin yapımını öngörüyor.

Görüldüğü gibi, "Stratejik Savunma Girişimi"yle global bir füzesavar sisteminin oluşturulması amaçlanıyor. Bu programı gerçekleştirmek için ABD'ye yeni tip silahlar ve aynı zamanda gözetleme, hedef alma, savaşın gidişini yönlendirme araçları gerekecektir. Yani ABD'nin herşeyden önce güdümlü ışın, kimyasal temele dayalı lazer ışınları, nükleer temele dayalı röntgen-lazer ışınları, eksimer-lazer ışınları geliştirmesi ve bütün bunlar için jeneratör işlevi görecek olan, uzayda çok güçlü nükleer bombalar patlatması gerekecektir. Bu uzay silahlarının kimi türleri yeryüzüne, kimileri uzay boşluğuna, bir kısmı da "yakalama kuşağı" denilen stratosfere güçlü füzelerle fırlatılarak yerleştirilecektir. Ayrıca, lazer ışınlarını "yaklaşan düşman füzelerine" yöneltecek olan ve bir futbol sahasından da büyük olan "savaş aynaları" uzaya yerleştirilecektir.

ABD, "korunma perdesi" diye adlandırılan ve uzay füzesavar sisteminin bir parçasını oluşturan proje çerçevesinde yeni tip uzay füzeleri, yani dünya etrafında yörüngeye oturtulan uydulara yerleştirilecek güdümlü füzeler, "elektro-manyetik toplar" geliştirmeyi ve üretmeyi amaçlıyor. Ve en tehlikesini de, daha şimdiden bu yönde yoğun çalışmalar yapılıyor. Milyarlarca dolar ayrılıyor. Örneğin, Amerikan uzmanlar, sadece kimyasal lazer silahlarının yerleştirileceği 300-500 "uzay istasyonu"nun sürekli olarak dünya etrafında yörüngede bulunması gerektiğini belirtiyorlar. Ayrıca bu "uzay üsleri"ne gerekli yakıtı taşımak için çok kez kullanılabilen en az 250 "uzay dolmuşu", bu "uzay dolmuşları"nın kalkıp inebileceği alanların dünyanın çeşitli noktalarında yapılması gerekiyor. Böyle bir sistemin oluşturulabilmesi için en azından 500 milyar dolar gerekeceği, Reagan'ın tüm "Yıldızlar Savaşı" projesinin ise 1 trilyon dolara malolacağı, bizzat Pentagon yetkilileri tarafından tahmin ediliyor.

Soru: "Yıldızlar Savaşı" projesinin gerçekleştirilmesi yönünde ABD'de, daha bugünden somut adımlar atılmakta mıdır? Atılıyorsa, bunlar nelerdir ve hangi aşamadadır?

Yanıt: Reagan yönetiminin "bu proje geleceğin projesidir", şeklindeki açıklamalarına karşın, "Yıldızlar Savaşı" programını gerçekleştirme yönünde daha bugünden yoğun çalışmalar yapıldığını gösteren olgular pekçoktur. Bunlardan birkaçına değinelim. "Spacetrack" sistemi çerçevesinde, daha şimdiden üç büyük radyolokasyon santralı kurulmuş bulunuyor. Bunlardan biri ABD'nin New Meksico eyaletinde, ikincisi Hawaii adalarında, üçüncüsü de Güney Kore'de bulunuyor. Hint Okyanusunda Diego Garsiya adalarında kurulmakta olan dördüncü istasyonun ise önümüzdeki aylarda tamamlanması bekleniyor. Bilindiği gibi bu adada ABD'nin en büyük stra-

Bunun yanısıra, Amerika'nın "uzay üsleri"ne yakıt taşıyacak olan "uzay dolmuşları"nın inip kalkabileceği havaalanları kuruluyor, ya da mevcut havaalanları bu amaca uygun bir duruma getiriliyor. Şu anda Amerika, Avrupa, Asya ve Avustralya'da 40'tan fazla yerde bu tür havaalanlarının inşaatı hızla sürdürülüyor. Önümüzdeki yıllarda ise, Amerikan uzay dolmuşları için Ortadoğu, Akdeniz ve Kuzey Avrupa'da yedek havaalanlarının kurulması öngörülüyor. Pentagon'a yakın kimi basın organlarında "Amerikan Yıldızlar Savaşı haritaları" yayınlanıyor... Bu haritaların birinde Türkiye'nin doğu kesimindeki Diyarbakır, Amerikan "uzay dolmuşları"nın zorunlu iniş yapabileceği noktalardan biri olarak gösteriliyor. Kısaca, bütün bunlar Reagan'ın "Yıldızlar Savaşı" projesinin yeryüzünde, karada bulundurulacak bileşenlerini oluşturuyor.

Soru: Sıradan insanların kafasında, doğal olarak, şöyle bir soru oluşuyor: ABD'nin devlet ve askersel politikasını belirleyen Washington politikacıları ve stratejistyenleri, insanlık için yeni bir tehlike kaynağı olan bu "Stratejik Savunma Girişimi" projesini neden inatla uygulamak ve gerçekleştirmek istemektedirler?

Yanıt: Bunun, elbette, pekçok nedenleri vardır. Herşeyden önce, Amerikan emperyalizminin en gerici, militarist çevreleri, Amerikan'ın dünya hegemonyası ve liderliğini düşleyenler, ABD'nin, atom bombası tekelini ellerinde bulundurdukları dönemdeki konumlarını daha sonraları yitirmiş olma olgusunu bir türlü içlerine sindiremiyorlar. Bu çevreler hâlâ, ABD' nin NATO'nun baş patronu olmasına rağmen NATO'lu bağlaşıklarına herşeyi istedikleri gibi dayatamamanın, NATO' nun sahip olduğu muazzam askersel güç ve olanaklarını Amerika'nın dünya üzerinde egemenlik kurma amacı doğrultusunda kullanamamanın "acısını" çekiyorlar. Nihayet, şu anda ABD ile SSCB arasında, NATO ile Varşova Antlaşması Örgütü arasında varolan yaklaşık askersel-stratejik dengeyi bu çevreler ABD'nin yayılmacı, saldırgan planlarının gerçekleşmesi önünde en büyük engel olarak görüyorlar. İşte bunun içindir ki, ABD emperyalizminin en gerici, militarist çevreleri, her ne pahasına olursa olsun bu askersel-stratejik dengeyi ABD lehine bozmaya, "Yıldızlar Savaşı" planlarıyla, çılgınca silahlanmayla SSCB üzerinde askersel üstünlük sağlamaya "çalışıyorlar".

Bilindiği gibi ABD yönetimi, SSCB üzerinde askersel üstünlük elde edebilmek için 80'li yılların başında stratejik nükleer gücünü yaklaşık iki kat artırmayı öngören planlar hazırlamış ve bu planları beş yıl içinde gerçekleştirerek 80'li yılların ortalarında Sovyetler Birliği üzerinde belli bir üstünlük sağlamayı amaçlamıştı. Ama, görüldüğü gibi, Reagan yönetimi bu amacına ulaşamadı ve bu yoldan SSCB üzerinde herhangi bir üstünlük sağlanamayacağını anlayınca, yeni bir çılgınlığa, yani uzayın militarizasyonunu öngören "Yıldızlar Savaşı" projesine başvurdu. Bu proje, Amerikan askersel-sanayi kompleksine, Pentagon'a bağlı kimi bilimsel-araştırma kurumlarına yüzmilyarlar vadediyordu.

Soru: ABD'de böylesi geniş boyutlarda oluşturulmasına çalışıldığı "füzesavar uzay sistemi"nin etkinliği konusunda ne söylenebilir? Oluşturulacak olan böyle bir "uzay kalkanı" ABD'yi, Amerika'nın ilk nükleer vuruşuna karşı tarafın aynı şekilde verebileceği "nükleer yanıt"tan ne ölçüde koruyabilir?

Yanıt: Bu soruya kısa ve açık bir yanıt vermek gerekiyorsa, şu kesinlikle söylenebilir ki, karşı taraf, yani Sovyetler Birliği, elbette, böyle birşeye, elikolu bağlı bir durumda seyirci kalamaz. Yüzde yüz garantili bir "uzay kalkanı" oluşturmak imkansızdır. Bunu hem Batı'da, hem de Doğu'da bilim adamları, askeri uzmanlar defalarca belirtiyorlar. Kaldı ki, "Stratejik Savunma Girişimi"nin en ateşli taraftarları bile, her iki tarafın yaklaşık aynı bilimsel, teknolojik ve üretim potansiyellerine sahip bulunduğu çağdaş koşullarda yüzde yüz garantili, delinmez bir "uzay kalkanı"nın oluşturulmasının olanak dışı olduğunu kabul ediyorlar. "Uzay kalkanı" konusunda en iyimser tahminler yapan Pentagon uzmanları, "Stratejik Savunma Girişimi" çerçevesinde oluşturulacak Amerikan "uzay füzesavar sistemi"yle, Amerikan topraklarındaki hedefleri vurabilecek Sovyet roketlerinin yüzde 95'inin yokedilebileceğini belirtiyorlar. Demek ki, geriye yüzde 5'lik bir roket gücü kalıyor. Her iki ülkenin cephaneliklerinde şimdiye dek yığılmış bulunan nükleer silah gücünün dünyayı birkaç kez tamamen yokedebilecek bir düzeyde olduğunu düşünürsek, Amerika'nın "uzay kalkanı"nı delerek Amerikan topraklarına ulaşacak olan bu yüzde 5'lik Sovyet füze gücünün ABD'yi dünya haritasından silmeye yeteceğini söylemek, hiç de bir abartma olmaz.

Atom bombasının "babası" sayılan Einstein, daha zamanında şunları vurguluyordu: Bu yeni silahla temasa girerken, artık eski geleneksel düşünce tarzından kesinlikle sıyrılmak gerekecek. Zira, nükleer silahtan korunma herhangi bir olağanüstü önlemde, bir süper teknolojide aramak imkansızdır. Böyle bir korunma ancak politik yoldan, yani silahsızlanmanın denetimli sürecini hızlandırarak tam bir nükleer silahsızlanmayı gerçekleştirme yolundan sağlanabilir..."

İşte Sovyetler Birliği böyle bir çözümden yanadır, böyle bir yolun yolcusudur. Tüm insanlığı, sağduyu sahibi herkesi bu yola davet etmektedir.

Halka karşı yeni bir terör örgütü

Baştarafı 1. sayfada

TMHDB'nın amaçları arasında sayılanlardan biri şu: **"Yurtiçi ve yurtdışı tüm terör örgütlerini ve olaylarını izleyerek bertaraf etmek."** Faşist diktatörlüğün kimleri terörist saydığı ise malum. Sömürü ve zulüm düzenine karşı çıkan, eleştiri getiren tüm sol örgütler, barışseverler, yurtseverler **"terörist"** sayılıyor. Nitekim, böyle nitelenip sözkonusu örgütün hedefleri arasına sokulan örgütler içinde hemen tüm sol örgütler, yurtdışındaki göçmen işçi örgütlerimiz var. Diktatörlük bunları **"izleyip bertaraf"** etmeyi amaçlıyor. Elini aynı zamanda yurtdışına uzatmaya, daha doğrusu orada, daha geniş çapta, açık ya da örtülü eylemler koymaya hazırlanıyor.

Bu örgüte verilen yetkilerden biri de şu: **"Terörle Mücadele Harekat ve Daire Başkanlığı'na bağlı ekipler, terörle ilgili operasyon ve sorgulamalara katılacaklar."** Böyle durumlarda **"yerel güvenlik makamları onlara her türlü yardım ve desteği sağlamak zorundadır"**.

12 Eylül darbesinden bu yana, özel eğitilmiş operasyon timlerinin yaptıkları iyi biliniyor. Bunlar, izleme ve soruşturma yapma adı altında bir dizi cinayet işlediler ve karakollarda, soruşturma merkezlerinde işkenceleri yönettiler. Anlaşılıyor ki Evren-Özal ekibi, bunların hizmetlerinden memnundur ve sıkıyönetim kalktıktan sonra da bu uygulamayı sürdürmek amacındadır. TMHDB'na bağlı **"ekipler"**in görevi bu olacaktır.

Nitekim, faşist rejimin Içişleri Bakanı, daha sonra yaptığı bir açıklamada, poliste özel timlerin oluşturulacağını dile getirdi. **"Özel Harekat Grupları"** denen bu timlerin öncelikle **"Doğu'da on ilde faaliyet göstereceği, zamanla diğer illerde de kurulacağı"** dile getirildi. Böylece, diktatörlük, şu anda sözkonusu timleri Kürt halkına karşı kullanacak ve giderek her tarafa sevk edecektir.

Sözkonusu örgüte gösterilen eylem alanı bundan ibaret değil. O, işçi ve öğrenci kitleleri arasındaki gelişmeleri izlemek, **"önleyici tedbirler almak"**tan tutun, yurtdışına çıkmak isteyenlere pasaport verilip verilmemesine, turistlerin ve yabancı araştırmacıların izlenmesine, soruşturulmasına kadar bir dizi konuda görevli kılınmıştır. Böylece bu örgüt, sıkıyönetim kalktıktan sonra da mahkemeler üstü görev ve yetkilerle donatılıyor.

TMHDB denen bu örgütün kendisinin halka karşı yeni bir terör örgütü olduğu, onun işçilere, öğrencilere, barışseverlere, demokrat insanlara, Kürt yurtseverlerine karşı bir provakasyon ve saldırı aracı olarak kullanılacağı açıktır.

Ilginç olan şu ki, Evren-Özal ekibi demokrasi güçlerinin önüne bu türden engelleri dikerken, sözde bir demokrasi mücadelesi verir görünen burjuva muhalefet partilerinin, böylesi adımlara karşı sessiz ve ilgisiz kalmalarıdır. Oysa faşist çetenin demokrasi güçlerinin önüne gerdiği yeni tuzaklar, bugünkü faşist rejimden memnun olmayan herkesi ilgilendiriyor. Bu tuzaklara karşı sessiz kalmak ise faşist rejimin ekmeğine yağ sürer.

Sahtekar olan kimdir?

Baştarafı 1. sayfada

lar usule uygun biçimde yargılanmıyor ve savunma hakkı tanınmıyor; DISK, Barış Derneği ve Aydınlar Davası gibi toplu davalar devam etmekte; insanlar düşüncelerinden dolayı yargılanıyor; Kürt halkı ve bu halktan politik kişiler ağır bir baskı altında; örgütlenme ve düşünce özgürlüğü, sendikal hak ve özgürlükler ciddi kısıtlamalara tabi. Sonuç olarak böyle rejime demokratik denemez. Yeni polis yasası ise durumu daha da ağırlaştırdı.

Bütün bunlar yalan mı? Türkiye'deki durum bundan çok daha ağır değil mi? Bu durumda yalan söyleyen ve sahtekar olan kimdir? Gerçekleri dünya kamuoyunun gözünden saklamaya kalkışan, bu kanlı terörist rejimi demokrasi diye yutturmaya yeltenen bu faşist rejimin sorumluları mı, yoksa Avrupalı demokrat insanlar mı? Evren-Özal ekibi tüm bu şamata ve küfürlerle kimi aldatacağını veya ürküteceğini sanıyor?..

Özal'ın konuya yaklaşımı ise çok daha ilginç. Bay Özal, tam bir tüccar ağzıyla **"AET' nin 600 milyonuna ihtiyacımız yok"** diyor. Tekellerin bu has uşağı dünyaya yalnızca paranın gözlüğüyle bakıyor. Onun dışında, onurla, prestijle ilgili hiçbir değer yargısı taşımıyor. ABD emperyalistleriyle, Ortadoğu'daki gerici krallıklar, petrol şeyhleriyle girdiği ilişkiler de bu anlayışı açık bir biçimde ortaya seriyor. Parayı veren, Özal'dan herşeyi satın alabilir. Özal, bir avuç dolar karşılığında ülkeyi ABD emperyalistlerine ve öteki parababalarına tümüyle kiralamaya, parsellemeye, satmaya açık. Bunu gizlemiyor.

Yine de Bay Özal bu konuda yalan söylüyor. 250 milyon dolar fazla yardım için ABD ile bunca hararetli bir pazarlık yürüttüğü, yeni krediler için kapı kapı dolaştığı bir dönemde AET'nin 600 milyonu da onun için önemsiz değil. Kararın ekonomik etkileri bundan çok daha fazla. Türk tekelci sermayesinin ısrarla peşinden koştuğu AET'le entegrasyon isteminin gerçekleşmesi bilinmeyen bir tarihe erteleniyor. Özal ve çevresi, kararı önemsemez görünmekle yalnızca yürek soğutuyorlar.

"Üslere karşı ticaret" isteyen Özal neyin ticaretini yapıyor ?

Baştarafı 1. sayfada

par. Kârlı çıkmaya çalışır. Ticaret karşılıklı bir alış veriştir. Oysa Özal ne yapıyor! ABD'ye verilecek üsler karşılığında ticaret istiyor. Malımı alırsan üs veririm, diyor. Yani malını satmak için üste evini barkını da veren, kapında uşak olayım, diyen bir garip **"tacir"** oluyor. Bu garip ilişkinin altında yatan gerçek, ülke çıkarlarıyla pervasızca oynayan bir sorumsuzu gösteriyor. Bu sorumsuz, Amerika'nın memuru Özal'dır.

Ancak Özal bununla da kalmıyor. Bir yandan ticaret isterken, bir yandan kendi ihraç ürünlerine **"gönüllü kısıtlama"** koyduruyor. Özal, Amerika'dan telefonla talimatını veriyor. Antalya'da bu talimatı alan Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı Pakdemirli de, ABD'ye ihraç edilen iki tekstil ürününe **"gönüllü kısıtlama"** getiren anlaşmayı ABD Büyükelçisi ile imzalıyor. Gazeteci haklı olarak soruyor: Bu ne biçim pazarlık?

Biz de soruyoruz: Bu ne biçim kölelik? Kölenin de en azından bir başkaldırma onuru vardır. Özal'da o da yok. O, ABD çıkarlarından ve yerli üç beş holdingin çıkarlarından başka şey düşünmüyor. Özal, **"pazarlık"** dahi yapmıyor. Nakit sıkıntısı çeken iflas etmiş bir **"tacir"** gibi, herşeyi bulduğu fiyata satıyor.

Amerika gezilerinde yaptığı bir dizi görüşmelerde Özal, Weinberger'e süresi dolan SIA anlaşmasını hiçbirşekilde fesih yoluna gitmeyecekleri garantisini verdi. Bu sıralarda dışişlerinde ve Genel Kurmay'da saptanan strateji de SIA anlaşmasını feshetmemek biçimindeydi. Özal, daha başlangıçta ABD'yi zora koşacak bir unsur olan anlaşmayı feshetme olasılığını kendi eliyle ortadan kaldırmıştı. O, sadece bazı şikayetleri olduğunu, bunları görüşmek istediğini söylüyordu.

Şubat 1981'de cunta tarafından onaylanıp yürürlüğe giren SIA anlaşmasının süresi 5 yıldır. Başlangıç tarihi Süleyman Demirel'in imzaladığı Mart 1980'dir. Bu süre şimdi, 18 Aralık 1985'te dolmaktadır. Taraflardan biri anlaşmayı feshetmek isterse, yine anlaşmanın 7. maddesine göre üç ay önce fesih ihbarında bulunması gerekiyor. Türkiye için bu tarih 18 Eylül 1985'ti.

Türkiye ABD'ye bildirimi 17 Eylül 1985'te yaptı. Ancak bu bildirim, yine anlaşmanın 7. maddesinin bir başka fıkrasına göre sadece görüşme talebini kapsıyordu. Yani anlaşmanın feshi ile hiçbir ilgisi yoktu. Üstelik böyle görüşme taleplerini, taraflar anlaşma süresinde istedikleri zaman yapabiliyorlardı. Ama Türkiye 17 Eylül 1985'i seçti.

Böylece Özal, anlaşmayı feshetmeme yolunda garanti verdiği Amerika'ya karşı **"sözünü"** tutuyordu. Aynı zamanda da kamuoyuna karşı süresi dolmakta olan SIA'yı feshediyor görünümü yaratıyordu. Boyalı basın da bunu manşetlerinden **"Büyük pazarlık", "Ankara kesin kararlı"** diye bağırıyordu. Ortada ise ne kararlılık vardı, ne de pazarlık. Sadece Özal'ın efendilerine şikayetlerini bildirimi vardı.

Bugün SIA, taraflardan biri 18 Eylül 1985'te fesih ihbarı yapmadığı için kendiliğinden bir yıl süre ile uzamıştır. Ancak Türkiye görüşme başlatan taraftır. Bu görüşmelerin sonunda Türkiye istediği sonucu elde edemezse, eğer isterse bir ay önceden ihbarda bulunarak aynı maddeye göre anlaşmayı feshedebilir. Konunun bu yanına hiç değinmeyen boyalı basın, anlaşma uzadı mı, feshedilir mi, edilemez mi tartışmalarıyla kamuoyunu oyalarken, Özal, **"yardım dilenmiyoruz, ticaret istiyoruz"** havasını sürdürüyor. Aslında Özal, kelimenin tam anlamıyla dileniyor. O, ABD'den şunları istiyor:

• Verdiğiniz yıllık yardım azdır. Yılda en az 1 milyar 200 milyon dolar istiyoruz • Askeri yardımların hibe kısmını artırın, geri ödenmesi gereken askeri kredilerin faizleri yüksektir, düşürün • Birikmiş olan 3,5 milyar dolarlık askeri kredi borcumuzu faizleriyle birlikte silin. Ödeyemiyoruz • SIA'yı imzalarken silah sanayii kurma konusunda yardım yapacağınızı taahhüt etmiştiniz. Bunu yerine getirin.

Her türlü politik tavizi ABD'ye vermeye hazır Özal'ın bu istekleri dilenme değil de nedir? Ama o, bunların ardına şikayetlerini ekleyerek **"ticareti"** gündeme getiriyor. Tekstil ve demir-çelik ürünlerimize ambargo uygulamayın, diyor. Amerika, mümkün değil, diyor. Özal, kendisi **"gönüllü kısıtlama"** getirmek zorunda kalıyor. Çünkü ABD birçok ülkeye ambargo uyguluyor. Kapitalizmin içinde bulunduğu kriz nedeniyle kapitalist ülkelerin birçoğu birbirlerine kota uyguluyor. Türkiye'de bundan nasibini alıyor. Daha da alacaktır.

Özal bunları bilmiyor mu? Çok iyi biliyor. Üstelik ABD ile ticaret hacminin genişlemeyeceğini de çok iyi biliyor. Amerika yönetim ve iş çevrelerinden gelen **"hayır"** yanıtları bunun açık kanıtıdır. O zaman Özal, neyin ticaretini yapıyor?

Özal, ülkemizin çıkarlarına taban tabana zıt ABD dayatmalarının ticaretini yapıyor. Çünkü o, bu işin tüccarıdır. ABD ne istiyor?

• 1982'de imzalanan Mutabakat Anlaşması'na göre Türkiye'nin kabul ettiği üç yeni üssü ve modernleştirilecek 7 havaalanını NATO dışında da, ikili ilişkilerle kullanmak istiyor.

• Casus uçaklarının yeniden uçuşuna izin verilmesini istiyor.

• CIA radyolarının, Sovyetler Birliği'nin içerlerine yayın yapabilmesi için güçlü radyo antenleri kurulmasını istiyor.

• İncirlik Üssü'nü, Mutabakat Anlaşması'ndaki üslerden ayrı olarak, daha bugünden Ortadoğu'ya yönelik kullanmak istiyor.

*

İşte Özal bunların ticaretini yapıyor. Halkımızın gözünden, komşularımızın dikkatinden, ABD'ye kölece bağımlılığımızı artıran Pentagon'un bu saldırgan dayatmalarını gizlemeye çalışıyor. ABD-Türkiye ilişkileri ticari olsun, askeri yanı gözükmesin istiyor. Ama mızrak çuvala sığmıyor. O zaman **"üslere karşı ticaret"** diyor. ABD'nin saldırgan amaçlarına ülke topraklarını üs yapmakla ticaret yapılır mı? Türkiye'yi savaş ateşlerine çeken bir politikayla yapılacak ticaretten kimin çıkarı vardır? Bu ticaret, yatırımları durmuş, üretim kapasitesi alabildiğine düşmüş, işsiz sayısı 4 milyonu aşmış, felç olmuş ülke ekonomisini kurtarır mı?

Özal, boyalı basının desteğinde ABD'nin istemlerine karşı çıkmış görünmek istiyor. **"Ticaret"** ve **"pazarlık"** yutturmacasıyla, halka boş hayaller, umutlar şırınga etmek istiyor. O, ABD çıkarlarının ticaretini yapan, koyu Amerikancı bir tüccardır.

Sol Birlik tüm demokrasi güçlerini güçbirliğine çağırdı

Baştarafı 1. sayfada

Öte yandan bildiride, ülkemizin içinde bulunduğu Ortadoğu bölgesinin dünya barış mücadelesi açısından önemi üzerinde durulup, ABD emperyalizminin bölgeye yönelik planlarına dikkat çekiliyor. Ve şöyle deniyor:

"ABD'nin kışkırtmalarıyla başlayan ve süregelen Iran-Irak savaşı, bölgede barışın önündeki başta gelen engellerden birisi olarak duruyor. Bu savaş, Kürdistan'ın bu devletlerdeki parçalarında verilen ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadeleleri açısından son derece olumsuz, yıpratıcı bir rol oynuyor.

ABD emperyalizmi, Israil'in ve gerici Arap yönetimlerinin yanısıra, bölgedeki politikasında Türkiye'ye önemli rol veriyor. Işbaşındaki Amerikancı Evren-Özal diktatörlüğü, Washington'un bölgedeki saldırgan politikasının yürütülmesinde büyük kolaylık sağlıyor. Nixon, Iran'ın Şahlık dönemindeki yerini Türkiye'nin yükümlenmesini önerirken Beyaz Saray'ın Türkiye'ye biçtiği rolü dile getiriyor."

Sovyetler Birliği'nin ve diğer barış güçlerinin politikasında uzayın silahlandırılmasının engellenmesi birincil önem taşıyor. Her aklı başında kişi ABD silah tekellerinin dayattığı ve Washington'un yürürlüğe koyduğu 'Yıldız Savaşları' **programını, dünyayı topyekün yokolmaya götürecek nükleer silahlanma yarışında akıl almaz bir çılgınlık olarak değerlendiriyor. ABD'nin NATO'lu müttefikleri, nükleer silahlanma tırmanmasına en büyük desteği gösteren Thatcher, Kohl vb. gericiler bile** 'Yıldız Savaşları' **programına katılma konusunda ikircikli davranmak zorunda kalıyor.**

Türk faşist cuntasının ekonomik, politik olarak iflas ettiği, işçi ve emekçi halklarımızın yaşamının dayanılmaz noktada olduğu belirtilen bildirinin bir bölümünde şöyle deniyor:

"ABD emperyalizminin ve IMF'nin dayattığı ekonomik politikanın iflası bütün yıkıcı sonuçlarıyla birlikte açıkça ortaya çıktı. Işsizlik, hayat pahalılığı, işçi ve emekçi halk yığınlarının yaşamını dayanılmaz bir yoksullaşma içine sokuyor. Orta katmanlar arasındaki iflaslar sürekli yükselen birçizgi izliyor. Ürününün ve emeğinin karşılığını alamayan köylüler ağır bir yıkıma sürükleniyor. Bir avuç tekelci parababasının çıkarına sürdürülen bu ekonomik politikaya bir kısım sermaye çevreleri dahi tepki gösteriyorlar.

Kürdistan'daki durum her geçen gün daha da ağırlaşıyor. Faşist diktatörlük 'teröristlerle mücadele' **bahanesi altında onlarca masum insanı katlediyor, Kürdistan'da bir uçtan bir uca, hiçbir kural tanımayan vahşi bir terör estiriyor. Bu nedenle de halk hem korku, hem de öfke ve nefret içinde."**

SOL BİRLİK'in tüm sol güçlere, demokrasi isteyenlere çağrıda bulunduğu bildirinin son bölümünde de şöyle deniyor:

"Bu hızlı politik gelişmeler işçi ve emekçi yığınlarda rejime karşı artan hoşnutsuzluğun burjuva muhalefetin diktatörlüğe karşı artan tepkilerinin ve tüm demokrasi güçlerinin verdiği mücadelenin sonucudur. Yığınlarda diktatörlüğün zorbalığına karşı direnme ve yığın eylemelerinde canlanma belirtileri daha açık ortaya çıkıyor.

Bugün daha geniş güçler anayasanın değiştirilmesini, demokratik hak ve özgürlüklerin yeniden kazanılmasını, politik tutukluları kapsayacak bir affın çıkarılmasını, idam ve işkencelere son verilmesini, IMF'nin dayattığı ekonomik politikanın terkedilmesini ve ABD emperyalizmine kölece bağlılığa son verilmesini savunuyorlar. Bunları gerçekleştirmenin, bugünkü diktatörlüğe son vermeye ve demokratik bir rejimin kurulmasına bağlı olduğu, bunun zorunluluğu daha açık görülüyor.

Politik mahkum ve tutukluların salıverilmesini kapsayan genel af, halklarımızın en yakıcı taleplerinden biri olarak gündemdeki yerini koruyor.

Son politik gelişmeler sol güçlerin omuzundaki tarihsel sorumluluğu daha da artırıyor. Yaşanılan süreci vakit yitirmeksizin etkilemek, demokratik hak ve özgürlükler için mücadele yığınları aktif bir şekilde yönlendirmek, işçi ve emekçi kitlelerin önüne, onların en temel istemlerini kararlılıkla savunan birleşik bir etkin politik güç olarak çıkmak zorunludur.

Faşizme karşı bu güçleri birleştirmek, yığınların kendi istemleri temelinde aktif politik mücadeleye çekilmelerini sağlamak ve yığın hareketlerinin önünü açmak olanaklıdır.

Sol Birlik bu güçlerle tek tek veya kalıcı eylem birliklerine hazırdır. Sol Birlik yukarıdaki taleplerin hayata geçirilmesi, demokratik hak ve özgürlükler uğruna yürütülen mücadelenin güçlendirilmesi için üstüne düşen sorumluluğu yerine getirecek, bu amaçla diğer sol ve demokratik güçlerle kalıcı bir eylem birliğinin oluşturulması doğrultusunda olanca çabayı harcayacaktır."

PKK protesto ediliyor

Baştarafı 1. sayfada

partilerinin yanısıra, Dengê Komal, Devrimci Işçi, KUK, Tekoşin ve Türkiye ve Kuzey Kürdistan Kurtuluş Örgütü Isveç birimleri, Türkiye ve Kürdistanlı tüm ilericilere yönelik bir bildiri yayınladılar. Bildiride Isveç'te Çetin Güngör (Semir) ile Danimarka'da Mustafa Tangüner'in katledilmesine dikkat çekiliyor.

Danimarka'da ise SOL BİRLİK partileriyle Ala Rızgari, KUK ve YS Danimarka örgütleri ortak açıklamada bulundular, olayları protesto ettiler.

F. Almanya'da ise demokratik örgütler, İsveç ve Danimarka'da işlenen cinayetleri kamuoyuna yayınladıkları bir bildiri ile protesto ettiler.

SOL BİRLİK
YAZIŞMA ADRESİ
Postlagerkarte
Nr. 056934 B.
41 Duisburg BRD

Türkiye'de insan haklarının varlığından sözetmek insanlarla alay etmektir

10 Aralık günü, her yıl bütün dünyada Uluslararası İnsan Hakları Günü olarak kutlanıyor. 10 Aralık 1948'de, Insan Hakları Evrensel Beyannamesi, Birleşmiş Milletler Orgütü'nde kabul edilmişti. BM'nin en güçlü temel taşlarından biri olarak kabul edilen beyannameye yasal bağlayıcılık sağlamak üzere daha sonra hazırlanan iki uluslararası sözleşme, 16 Aralık 1966'da BM Genel Kurulu'nda kabul edilmiş ve 35 ülkece onaylanma şartının sağlandığı Haziran 1976'da yürürlüğe girmişti. Bu sözleşmelerden, **"Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi"** 40 devlet, **"Medeni ve Politik Haklar Sözleşmesi"** ise 38 devlet tarafından onaylanarak yürürlüğe girmişti. Türkiye, Insan Hakları Evrensel Beyannamesini resmen kabul ettiği halde, bu beyannameye uymayı yasal bağlayıcılık altına alan bu sözleşmeleri -tıpkı **"insan hakları şampiyonu"** ABD gibi- bugüne dek imzalamamıştır. (Bu sözleşmeler tüm sosyalist ülkelerce onaylanmıştır.)

Türkiye'de insan hak ve özgürlükleri, daha 12 Eylül öncesinde de oldukça kısıtlı idi. Bir yandan Türk Ceza Kanunu'ndaki ünlü 141 ve 142 ve Kürt yurtseverlerine karşı işletilen 125. maddelerle, buna denk düşen öteki yasal düzenlemeler, diğer yandan ağır polis ve jandarma baskısı nedeniyle temel hak ve özgürlükleri kullanmak yurttaşların büyük çoğunluğu için mümkün değildi. 12 Eylül darbesiyle varolan ve kısmen kullanılabilen hak ve özgürlükler de askıya alındı.

En başta, halka silah zoruyla dayatılan yeni anayasa bu hak ve özgürlükleri ezici halk çoğunluğu bakımından hiçe indirmektedir.

Türkiye'de **düşünce özgürlüğünden** söz etmek olanaksızdır. O kadar ki, insanlarımızın temel hak ve özgürlüklere layık olduğunu belirten ve bu özgürlüklerin tanınmasını isteyen bir dilekçenin devlet başkanı sıfatını taşıyan Kenan Evren'e ve Meclis Başkanlığına verilmesi bile, bu eylem bir **"bildiri"** yayınlama sayılarak, bizzat Kenan Evren tarafından vatana ihanet diye suçlanmış ve bu aydınlar mahkemeye çıkarılmışlardır. Demek ki bu ülkede hak istemek için bildiri yayınlamak, dilekçe vermek bile yasaktır.

Barışı savunanlar ağır cezalara çarptırıldılar ve diğer bir bölümü hakkında yeni bir dava açıldı. Gazeteciler, yazarlar, sanatçılar görüşlerinden dolayı koğuşturuldular, ceza gördüler ve bu tür koğuşturmalar bugün de devam ediyor. Işçi sınıfından yana görüşler dile getirmek, sömürü düzenini eleştirmek, kişiyi 8-15 yıl arasında bir hapis cezasına, işkenceye uğratabilir. Kürt halkından, onun tarihinden, kültüründen söz etmek de öyle. Böyle bir ülkede düşünce özgürlüğünün varlığından nasıl söz edilebilir?

Türkiye'de bir kısım gazete ve dergiler çıkıyor diye, kimileri **basın özgürlüğünün** var olduğundan söz ediyorlar. Oysa düşünce özgürlüğünün olmadığı yerde basın özgürlüğü olmaz. Basın, görüşleri, haberleri iletmek, duyurmak, savunmak içindir. ~~Buna~~ yapamayan basın nasıl özgür olur?

Örgütlenme özgürlüğü ne durumda? Cunta tüm siyasi partileri kapattı. Daha sonra ise, sözde **"demokrasiye geçiş"** sürecinde üç partiye izin verildi. Buna daha sonra üç burjuva partisi daha katıldı. Şimdi bunları sağ ve **"sol"** diye niteliyorlar. Ama işçi sınıfının çıkarlarını savunan gerçek sol örgütler ya zaten 12 Eylül öncesinde yasaklardı, ya da varolanları yasaklandı. 141 ve 142 yetmiyormuş gibi, yeni Anayasa ve Siyasi Partiler Yasası ile bilimsel sosyalizme dayalı partilerin kurulmasını önlemek için yeni düzenlemeler yapıldı.

Cunta tüm gençlik, kadın, öğretmen örgütlerini ve çalışanların meslek örgütlerini kapattı. Bugün bunları özgürce kurmak, sürdürmek mümkün mü?

Kürt halkı, politik ve kültürel nitelikte herhangi bir örgüt kurma hakkından yoksundur. Cunta, Özal hükümeti ve tüm öteki gerici çevreler böyle bir istemi duymak bile istemiyorlar.

Böyle bir ülkede örgütlenme özgürlüğünden söz edilebilir mi?

Sendikal hak ve özgürlüklerin durumu malum. DİSK yöneticileri idamla yargılanıyorlar. Evren-Özal ekibi işbirlikçi Türk-İş'e bile tahammül edemiyor. Özal, açıkça, **"Bugün Türkiye'de işçi sınıfı grev yapmaya cesaret edemez"** diyor. Grev ve toplu sözleşme hakkının önüne Çin sedleri çekildi.

Toplantı ve gösteri yapma hakkı, **savunma hakkı** vb. diğer haklarda da binbir yasal engelle kullanılmaz durumda. Buna cesaret edenin başına ayrıca sıkıyönetim ve olmadığı yerde polis ve jandarma tehdidi var.

Ama temel haklar ve özgürlükler yalnızca bunlardan ibaret değil. **Çalışma, çağdaş bir konutta oturma, eğitim görme, insan sağlığına** ilişkin ve diğer ekonomik haklar da insanın insan olmaktan ileri gelen temel haklarıdır. Bu konuda da halkın ezici çoğunluğunun durumu farklı değil.

Türkiye'de beş milyonun üstünde insan işsiz ve herhangi bir sosyal güvencesi de yok. Halkın ezici çoğunluğu hiç ya da yeter derecede eğitim görme olanağından yoksun. Kürt halkı ise kendi ana dilinde eğitim görme hakkından tümüyle yoksun. Milyonlarca aile gecekondularda oturuyor ve yığınla aile başını sokacak böyle bir kulübe bile bulamıyor. Salgın hastalıklar ise yığınları kasıp kavuruyor.

Böyle bir ülkede temel insan hak ve özgürlüklerinin varlığından sözetmek insanlarla alay etmektir. Ama hakkını vermek lazım, bugün ülkenin başına çöreklenmiş faşist klik de bu hakları insanlarımıza çok gördüğünü açıkça dile getiriyor. Insan hakları tam olarak sağlanırsa, ülkede demokrasi olursa anarşi ve terör hortlar diyor. Bu iğrenç bir demagojidir. Aslında bugün de ülkede amansız bir terör esiyor ve bu Evren-Özal çetesinin terörüdür. Dün de terörü yaratanlar asla haklarını kullanan kitleler, emekçiler, aydınlar değildi. Terör, haklarını kullanan emekçilere, aydınlara, baskı ve sömürüden şikayet den Kürt halkına uygulandı.

Zorba ve sömürücü yönetimler kitlelere söz hakkı, örgütlenme hakkı tanımaktan korkuyorlar.

Ama insanlarımız bu haklara layıktır. Onları elde etmek ve korumak içinse yığınların örgütlü ve özverili mücadelesi gerekiyor. Bugün ilk ve önemli adım Evren-Özal diktatörlüğünü yıkmaktır. Ama iş onunla bitmeyecek. Ülkeye geniş bir demokrasi getirmek faşizmin yeniden iktidar oluşunun yolunu tıkamak, bu yönde zorlu bir mücadeleyi sürdürmeyi gerektiriyor.

"Hak verilmez alınır" sözünün kazındığı yer: Saraçhane

27 Mayıs 1960'dan sonraki görece demokratik koşullarda, işçi sınıfımızın ekonomik, demokratik ve politik alanlardaki savaşımı gelişti, güçlendi. Bu dönemde sendikal savaşımının ana doğrultusu, hükümetlerin sendikalar üzerindeki baskı ve vesayetinin son bulması, toplu sözleşme ve grev hakkının elde edilmesi hedeflerine bağlandı.

Sendikalar, özellikle de **"Istanbul Sendikalar Birliği"**, sorunlarının çözümü yönünde uğraş vermeleri için ilerici, demokrat çevrelerle ilişkilerini yoğunlaştırdılar; onları etkilemeye, desteklerini almaya çalıştılar. Bunun yanısıra, taleplerini, Milli Birlik Kurulu'nun, onun hükümetlerinin gündemine sokmak için ısrarlı bir çaba yürüttüler.

İşçi sınıfının eylemli gücünü ortaya koymak için hızlı bir örgütlenme sürecinin de yaşandığı bir sırada ve yukarıda belirtilen girişimlerin sonucu olarak, Milli Birlik Kurulu, en kısa zamanda toplu sözleşme ve grev hakkını tanıyacağına, sendikalar üzerindeki baskılara son vereceğine söz veriyordu.

Nevar ki, Aralık 1961'de kurulan ilk koalisyon hükümetinin programında sendikal hak ve özgürlüklere ilişkin en küçük bir açıklamaya dahi yer verilmediği görüldü. Bunun üzerine, **"Istanbul Sendikalar Birliği"**, işçi sınıfının eylemli gücünü ortaya koymak için yoğun militan bir çalışmaya girdi; Istanbul'da, Saraçhane'de bir büyük işçi mitingi yapma kararı aldı.

31 Aralık 1961'de Saraçhane'de yüzbini aşkın işçi kolkola girdi; oraya **"hak verilmez, alınır"** sözünü kazıdı. Işçi sınıfımız, tarihinin ogüne kadarki bu en büyük yığınsal eylemiyle gücünü, dostlarına ve düşmanlarına kanıtladı.

Işçi sınıfımız, şimdilerde o zamanlara göre çok daha karanlık ve çetin koşullarda savaşımını sürdürüyor. O, Saraçhane ile açılan yolun üzerindeki bütün engelleri, bu koşullarda da aşmasını bilecektir. Saraçhane meydanında onbinlerin haykırdığı **"sınıfına güven"** sözünü unutturmaya hiç kimsenin gücü yetmeyecektir.

Leipzig'de faşizmin hüküm giydiği gün

Tarihi **"Leipzig Davası"**, 23 Aralık 1933'te mahkeme kararının açıklanmasıyla noktalanıyordu: Dimitrov ve iki yoldaşı beraat etmişlerdi.

Alman parlamento binası Reichstag, aynı yılın şubat ayı sonlarında (27'yi 28'e bağlayan gece) yakılmıştı. Reichstag, iktidardaki Hitler faşizmi tarafından provakasyon amacıyla kundaklanmıştı. Naziler, hemen aynı gece, önceden tezgahladıkları üzere cadı kazanını kaynatmaya başladılar. Yaklaşan parlamento seçimleri öncesinde, Nazilerin ne zamandır arayıp da bulamadıkları ortam yaratılmıştı. Faşist terör büsbütün gemi azıya aldı. Antikomünist sürek avları düzenlendi. 9 martta, iki Bulgar yoldaşı (B. Popov ve V. Tanev) ile birlikte G. Dimitrov tutuklandı! Cadı kazanına atılacak kurbanlar nihayet ele geçirilmişti!

Düzmece şahitler, uyduruk belgeler ve hayali iddialarla aylar sonra başlayabilen Leipzig davası, uzunca süre uluslararası kamuoyunun tüm dikkatini üzerinde topladı. Naziler, yarattıkları puslu hava sayesinde, Dimitrov'un şahsında tüm dünya komünist hareketini, Komintern'i karalayıp mahkum etme hevesindeydiler. Eli kanlı Nazi caniler, bir yandan faşist rejimi aklamak, diğer yandan da komünistleri kan dökücü, terörist, vandal caniler gibi göstermek ve Komintern'i uluslararası fesat yuvası diye tanıtmak ve ilan etmek niyetindeydiler. Böylece Naziler, emperyalist-kapitalist dünyaya, komünizme karşı mücadelede öncülük yaptıklarını ispatlamış olacaklardı. Aslında sadece komünizme karşı değil, aynı zamanda tüm antifaşist güçlerin birliğine karşı da cihat açılmıştı.

Nazi imparatorluğu, tüm devlet aygıtıyla birlikte topyekün saldırıya geçmişti. Ancak dünya proletaryasının seçkin evladı Dimitrov, bir milim olsun gerilemeksizin, tüm baskı ve işkencelere, kudurmuş Nazi güruhunun dört bir yandan hücumlarına yiğitçe göğüs gererek, dimdik ayakta kalmayı bildi. Geniş kültürü ve üstün hitabet yeteneği ile, davayı kısa sürede tersyüz etmeyi başardı. Artık Dimitrov sanık değil, iddia makamıydı. Sanık sandalyesinde ise faşizm oturuyordu. Nazilerin tüm hesapları altüst olmuştu. Silah geri tepmiş, faşizm yargılanmaya başlamıştı. Sonuçta mahkum edilen de faşizm oldu.

Beraat kararından sonra da üç komünisti salıvermeye yanaşmayan faşizm, muazzam bir uluslararası dayanışma sonucunda geri adım atmak zorunda kalmış ve SSCB'nin üç Bulgar tutuklunun Sovyet yurttaşı olduklarını açıklaması üzerine, Reichstag'ın kundaklandığı gün Dimitrov ve yoldaşlarını serbest bırakmıştı.

Leipzig davası, faşizme karşı kazanılacak zaferin ilk büyük işareti, faşizme karşı uluslararası dayanışmanın proletarya enternasyonalizminin ve Komintern'in parlak bir başarısı olarak tarihe geçmiştir. Dimitrov'un Leipzig dersleri, mücadelemize ışık tutmaya devam ediyor.

Barış, eşitlik, ilerleme yolunda 40 yıl: Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu

Bundan kırk yıl önce, ikinci dünya savaşının bitiminde, 1945 yılında kurulan Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu UDKF, tüm dünya kadınlarının savaşa, baskıya, yoksulluğa karşı barış eşitlik ve özgürlük için istemlerini dile getiriyordu. UDKF, savaş öncesinde ve savaş boyunca, başta savaşın yükünü çeken Sovyet kadınları olmak üzere, Avrupa anakarasından milyonlarca kadının faşizme, emperyalizme ve savaşa karşı kararlılıklarının bir ifadesi olarak kuruldu. Kuruluşunda yer alan şu sözler UDKF'nin tüm eylemlerinin içeriğini belirledi: **"Hangi koşulda, dünyanın neresinde olursak olalım, kadınların ekonomik, demokratik ve sosyal haklarını savunacağımıza, gelecek kuşakların ve çocuklarımızın mutlu ve özgür gelişmelerini sağlayacak gerekli koşulları yaratmak için, dünya üzerinden faşizm bütün biçimleriyle ebediyen silininceye dek ve tüm dünyada gerçek bir demokrasi kuruluncaya dek yorulmak bilmeksizin mücadele edeceğimize, dünya üzerinde sonsuz bir barışın egemen olması için durmaksızın savaşacağımıza and içeriz."**

Bugün 117 ülkeden 135 kadın örgütünü temsil eden UDKF, Hiroşima'nın yanıp kül olduğu yıldan başlayarak, tüm dünyayı bir nükleer felakete karşı uyarıyordu. UDKF'nin belgelerine bir göz atıldığında onun tüm bu yıllar boyunca ezilen, baskı altında tutulan kadınların yanı başında olduğu, dostluk, işbirliği ve özellikle de barış için mücadele ettiği görülür. UDKF, tüm kadınları ırk, ulus, din veya politik görüş farkı olmadan birleştirmektedir. Barış ve özgürlük için Uluslararası Kadınlar Birliği, Pan Afrikan Kadınlar Örgütü, Uluslararası Üniversiteli Kadınlar Federasyonu, Dünya Genç Hristiyan Kadınlar Birliği bunlardan bir kaçıdır. Bu eylembirliği kendini pekçok uluslararası platformda gösterdi. Birleşmiş Milletler'de B statüsünde bir örgüt olarak bulunan UDKF, **"Eşitlik, Bağımsızlık ve Barış"** belgisi altında yapılan 1981 Prag toplantısından, 1975-85 Kadın On Yılı'nın ilan edilmesine ve 1986 yılının BM tarafından Barış Yılı olarak ilan edilmesine dek katkıda bulundu.

Geçtiğimiz yıllarda Lenin Barış Ödülü'yle onurlandırılan örgüt, Kadın On Yılı'nın bitimine **"Halkların Hakkı: Barış"** adlı bir çağrıya milyonlarca imza toplayarak katıldı.